การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ปริญญานิพนธ์

ของ

วีรญา เกษหอม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา
มิถุนายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

บทคัดย่อ

ของ

วีรญา เกษหอม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการศึกษา
มิถุนายน 2560

วีรญา เกษหอม. (2560). *การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารและจัดการการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์: อาจารย์ ดร.จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์ ,
อาจารย์ ดร. ชไมพร ดิสถาพร

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมของครูตามจรรณยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามสถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage sampling) แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan:1970) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,418 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2.1)จำแนกตามสถานภาพพบว่าความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) จำแนกตามเพศ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2.4) จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

STUDY OF the OPINIONS ABOUT TEACHER BEHAVIOURS AND THE CODE OF ETHICS OF THE TEACHING PROESSION UNDER THE AUTHORITY OF THE SECONDARY SERVICE AREA ONE

AN ABSTRACT

BY

WEERAYA KEDHOM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Education Administration and Management

At Srinakharinwirot University

Jine 2017

Weeraya Kedhom. (2017). *The Study of the Opinions about Teacher Behaviours and the Code of Ethics of the Teaching Profession Authority of the Secondary Service Area One*. Master thesis, M.Ed. (Administration and Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Jantarat Phutiariyawat, Dr.Chamaiporn Disathaporn.

This study aimed to 1) study the opinions of teachers, administrators, parents and students regarding the behaviour of teacher and the Code of Ethics of the teaching profession 2) comparing the opinions of the teachers, administrators, parents and students toward teacher behavior to the Code of Ethics of theTeaching Profession, based on the criteria of age, gender and school group. The sample size was determined by using a Krejcie and Morgan Table and yielded the total of one thousand, fourhundred and eighteen people The results were as follows: 1) The overall opinions of the teachers, administrators, parents and students with regard to teacher behaviors and the Code of Ethics of the Teaching Profession under the authority of Secondary Service Area One were at a high level. All five topics are also rated at a high level. The topic with the highest average score was the topic of the Code of Ethics of the Teaching Profession . The second to last included the Code of Ethics clients, the Code of Ethics for other teachers, the Code of Ethics for the personal use of teachers and the Code of Ethics for the community, respectively. 2) To compare the opinions of teachers, administrators, parents and students toward teacher behaviour in a lation to the Code of Ethics of the Teaching Profession under the authority of the Secondary Service Area One 2.1) Under the criterion of role, the opinions of the participants were significantly different at p=0.05. 2.2) Under the criterion of age, opinions were significantly different at p=0.05. 2.3) Under the criterion of gender, there were no significant differences in the opinions, both overall and with egard to in each of the five topics. 2.4) Under the criterion of the school group, the opinions were significantly different at p=0.05.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ของ

วีรญา เกษหอม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่ 20 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

.....ที่ปรึกษาหลัก

(อาจารย์ ดร. จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์)

.....ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร. ชไมพร ดิสถาพร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กัมปนาท บริบูรณ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชไมพร ดิสถาพร)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์ และอาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสถาพร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่คอยเสียสละเวลา ดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา คอยชี้แนะ และแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ อาจารย์ ดร.มิ่งขวัญ คงเจริญ และอาจารย์ ดร.กัมปนาท บริบูรณ์ คณะกรรมการในการสอบและตรวจสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ ผศ.รังสี เกษมสุข อาจารย์ ดร.กิตติชัย สุธาสิโนบล อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บูรศิริรักษ์ ผู้อำนวยการสายัณห์ ต่ายหลี รองผู้อำนวยการอรทัย พรโกศลสิริเลิศ ที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำเป็นอย่างดีในเรื่องเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลวิจัย ให้คำปรึกษา คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์และนิสิตภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ขอกราบขอบขอบพระคุณ คุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ที่มีพระคุณสูงสุดในชีวิตที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

วีรญา เกษหอม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น	9
ความหมายของความคิดเห็น	9
องค์ประกอบของความคิดเห็น	11
การวัดความคิดเห็น	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู	14
ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู	15
ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู	16
จรรยาบรรณวิชาชีพครู ปี พ.ศ. 2556	18
การประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู	24
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู	27
ความหมายของครู	27
ความสำคัญของวิชาชีพครู	27
บทบาทหน้าที่ของครู	29
ลักษณะของครูที่ดี	34
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	61
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	65
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5	**สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	96
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	96
	วิธีการศึกษาค้นคว้า	96
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	97
	การวิเคราะห์ข้อมูล	97
	สรุปผลการวิจัย	98
	อภิปรายผล	102
	ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม		109
ภาคผนวก		116
	ภาคผนวก ก	117
	ภาคผนวก ข	119
	ภาคผนวก ค	123
	ภาคผนวก ง	134
	ภาคผนวก จ	136

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	138

บัญชีตาราง

บทที่		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	46
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	62
3	หน่วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	62
4	ข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	67
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้าน	69
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู	70
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู	71
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	73
9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ	75
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู	76
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่ หน้า

12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ F-test 79

13 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตาม สถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 80

14 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 81

15 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม 81

16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อ พฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน 82

17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ F-test 83

18 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 84

19 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตาม ช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 85

20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนก ตามเพศโดยรวมและรายด้าน 86

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่ หน้า

21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน 87

22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน โดยใช้ F-test 88

23 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 89

24 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 90

25 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 91

26 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 92

27 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู 93

28 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครูต่อผู้รับบริการ 93

29 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครูต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 94

30 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อสังคม 95

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่		หน้า
31	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	120
32	แบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	127

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 7

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ได้รับการยกย่องจากสังคมทั่วไปเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ เช่น วิศวกร ทนายความ สถาปนิก วิชาชีพเหล่านี้ต่างมีจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานและเป็นการสร้างความเชื่อถือให้เกิดในวิชาชีพเหล่านั้นด้วย โดยทั่วไปจรรยาบรรณไม่ใช่ข้อบังคับ แต่เป็นแนวทางในวิชาชีพที่ผู้มีอาชีพนั้นๆ ยึดถือปฏิบัติ บางอาชีพมีจรรยาบรรณเข้ามาควบคุมอย่างเคร่งครัดโดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ ฝ่าฝืนหรือละเมิดก็จะถูกคาดโทษหรือลงโทษแล้วแต่กรณี หากร้ายแรงก็อาจจะมีการถอดถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้นด้วย แต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ สร้างความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพและยกระดับวิชาชีพของตนให้เป็นที่ยอมรับในสังคมด้วย จรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความจำเป็นเป็นอย่างมาก เพราะงานจัดการศึกษาจะสำเร็จลงได้เพราะครูผู้ปฏิบัติ แต่ด้วยเหตุที่ครูเป็นมนุษย์มีชีวิตจิตใจ ความรู้สึก ทำให้ครูมีความพึงพอใจมีความรักในอาชีพครูซึ่งเป็นที่คาดหวังของสังคมว่าจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และผู้คนทั่วไป การพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมของครูให้เป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีสภาวิชาชีพ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจรรยาบรรณเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดที่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งจะต้องอาศัยคุณธรรมทางศาสนาเข้ามาประกอบด้วย (พิบูลย์ กระแสสุข. 2542: 23-24)

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 53 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 15) ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดการจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ปัจจุบันคุรุสภา (2556: ออนไลน์) ในฐานะองค์กรวิชาชีพครูได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งประกอบไปด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งหมด 3 หมวด ได้แก่ มาตรฐานความรู้และ

ประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติตนมีข้อบังคับ คุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เป็นข้อกำหนดที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบไปด้วย 5 หมวด ดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่เสมอ

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรักศรัทธาซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรักเมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกายวาจาและจิตใจ ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายสติปัญญาจิตใจอารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5. จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจสังคมศาสนาศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาสิ่งแวดล้อมรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ดิเรก พรสีมา และคณะ. (2544: 34) ได้กล่าวไว้ในรายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิชาชีพครู ว่า ครู คือ ผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม และคุณภาพประชากรในสังคม คือ ตัวพยากรณ์ความสำเร็จใน การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม วิชาชีพครูจึงควรเป็นที่รวมของคนเก่ง คนดี สามารถเป็นต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสม ในสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏในปัจจุบันวิชาชีพครูกลับเป็นวิชาชีพที่คนทั่วไปดูหมิ่นดูแคลน เป็นวิชาชีพที่รายได้ต่ำ ผู้ประกอบวิชาชีพครูยากจน ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงและฐานะดี ไม่ประสงค์จะส่งให้บุตรหลานของตนศึกษาเพื่อออกไปประกอบวิชาชีพครู เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ประสงค์ที่จะสมัครเรียนในสาขาวิชาชีพครู แม้ว่าวิชาชีพครูจะได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องแต่ก็ยังพบปัญหาที่ก่อให้เกิดวิกฤตศรัทธาในวิชาชีพครู ปัญหาซ้ำซากที่พบเห็นได้แก่

ด้านการผลิตครู ด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู ด้านการขาดการประสานงานระหว่างหน่วยผลิต ด้านขาดการพัฒนาวิชาชีพที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านอาชีพครูไม่ก้าวหน้า ด้านรายได้ต่ำแต่ภาระงานมาก ด้านครูประจำการมีแนวโน้มความสามารถทางวิชาการลดลง และปัญหาด้านมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณครู ไม่มีการนำมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพมาเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาวิชาชีพครู และการประกอบวิชาชีพครู ไม่มีบทลงโทษผู้ประกอบวิชาชีพที่ประพฤติ ผิดจรรณวิชาชีพ หรือปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ครูบางคนจึงประพฤติตนไม่เหมาะสมกับความเป็นครู สร้างความเสื่อมเสียแก่ครูโดยส่วนรวมอยู่เป็นประจำแม้จะมีข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่เป็นแบบแผนในการประพฤติตนของครู เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพครูให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม แต่ในมุมมองของสังคมยังมีภาพลักษณ์ของครูที่ถูกมองในด้านลบ เนื่องจากมีข่าวที่สร้างความเสียหายให้กับวงการครูบ่อยๆ ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นดังกล่าวล้วนมาจากการที่ครูไม่ปฏิบัติแบบแผนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ต้องเกิดขึ้น และฝังอยู่ในจิตใจ ในจิตวิญญาณของครูทุกคน หากครูไม่ประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพย่อมส่งผลเสียทั้งต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้รับบริการ ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และต่อสังคม

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เนื่องจากความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของแต่ละบุคคลในการตัดสินใจ ประเมินค่า หรือแสดงทรรศนะเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานทางด้านความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลข่าวสาร โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านจรรณยาบรรณต่อตนเอง 2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลว่าครูได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่เป็นข้อกำหนดหรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาครูให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความสำคัญ คือ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัดนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการอบรมและพัฒนาครูให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพตามที่คุรุสภากำหนด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 26,927 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage sampling) แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan: 1970) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่ง จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,418 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือข้อมูลทั่วไป ดังนี้

   1.1 สถานภาพ แบ่งเป็น

      1.1.1 ครู

      1.1.2 ผู้บริหาร

      1.1.3 ผู้ปกครอง

      1.1.4 นักเรียน

   1.2 อายุ แบ่งเป็น

      1.2.1 ต่ำกว่า 20 ปี

      1.2.2 อายุ 21-30 ปี

      1.2.3 อายุ 31-40 ปี

      1.2.4 อายุ 41-50 ปี

      1.2.5 อายุ 51 ปีขึ้นไป

1.3 เพศ แบ่งเป็น

1.3.1 ชาย

1.3.1 หญิง

1.4 กลุ่มโรงเรียน แบ่งตามเขตพื้นที่การบริหารงาน เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1.4.1 กลุ่มที่ 1

1.4.2 กลุ่มที่ 2

1.4.3 กลุ่มที่ 3

1.4.4 กลุ่มที่ 4

1.4.5 กลุ่มที่ 5

1.4.6 กลุ่มที่ 6

2. ตัวแปรตาม (dependent Variable)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

2.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

2.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

2.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง ความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการตัดสิน ต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านจรรณยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง วางตัวได้เหมาะสมกับสถานภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สังคม และวัฒนธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง รักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของวิชาชีพและยกย่องผู้ที่มีผลงานดีเด่นในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมี

ประสิทธิภาพ แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นและเลือกใช้หลักวิชาที่เหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้เรียน ปกป้องสิทธิของผู้เรียนและผู้ด้อยโอกาส พัฒนาผู้เรียนตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

1.4 ด้านจรรณยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ให้ความร่วมมือ คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนมีความรักความสามัคคีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานแก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

1.5 ด้านจรรณยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ส่งเสริมระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมไทย

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.2 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.3 ผู้ปกครอง หมายถึง คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1

2.4 นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. กลุ่มโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนของรัฐบาลที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วย เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม รวมจำนวน 67 โรงเรียน แบ่งเป็น 6 กลุ่มโรงเรียน ตามเขตพื้นที่การบริหารงาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เตรียมอุดมศึกษา สายปัญญาในพระราชินูปถัมป์ สวนกุหลาบวิทยาลัย วัดสังเวช วัดสระเกศ วัดราชบพิธ เบญจมราชาลัยในพระราชูปถัมป์ มักกะสันพิทยา เทพศิรินทร์ ไตรมิตร วิทยาลัย

กลุ่มที่ 2 สามเสนวิทยาลัย โยธินบูรณะ2(สุวรรณสุทธาราม) สตรีวิทยา ศรีอยุธยาในพระอุปถัมป์ สันติราษฎร์วิทยาลัย มัธยมวัดเบญจมบพิตร ศีลาจารพิพัฒน์ มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ โยธินบูรณะ ราชนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย2 ราชวินิตมัธยม วัดน้อยนพคุณ วัดบวรนิเวศ วัดราชาธิราช

กลุ่มที่ 3 มัธยมวัดนายโรง วิมุตยารามพิทยากร มัธยมวัดดุสิตตาราม สตรีวัดระฆัง วัดบวรมงคล สุวรรณารามวิทยาลัย อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร สวนอนันท์ ฤทธิรงค์รอน ชิโนรสวิทยาลัย ทวีธาภิเศก

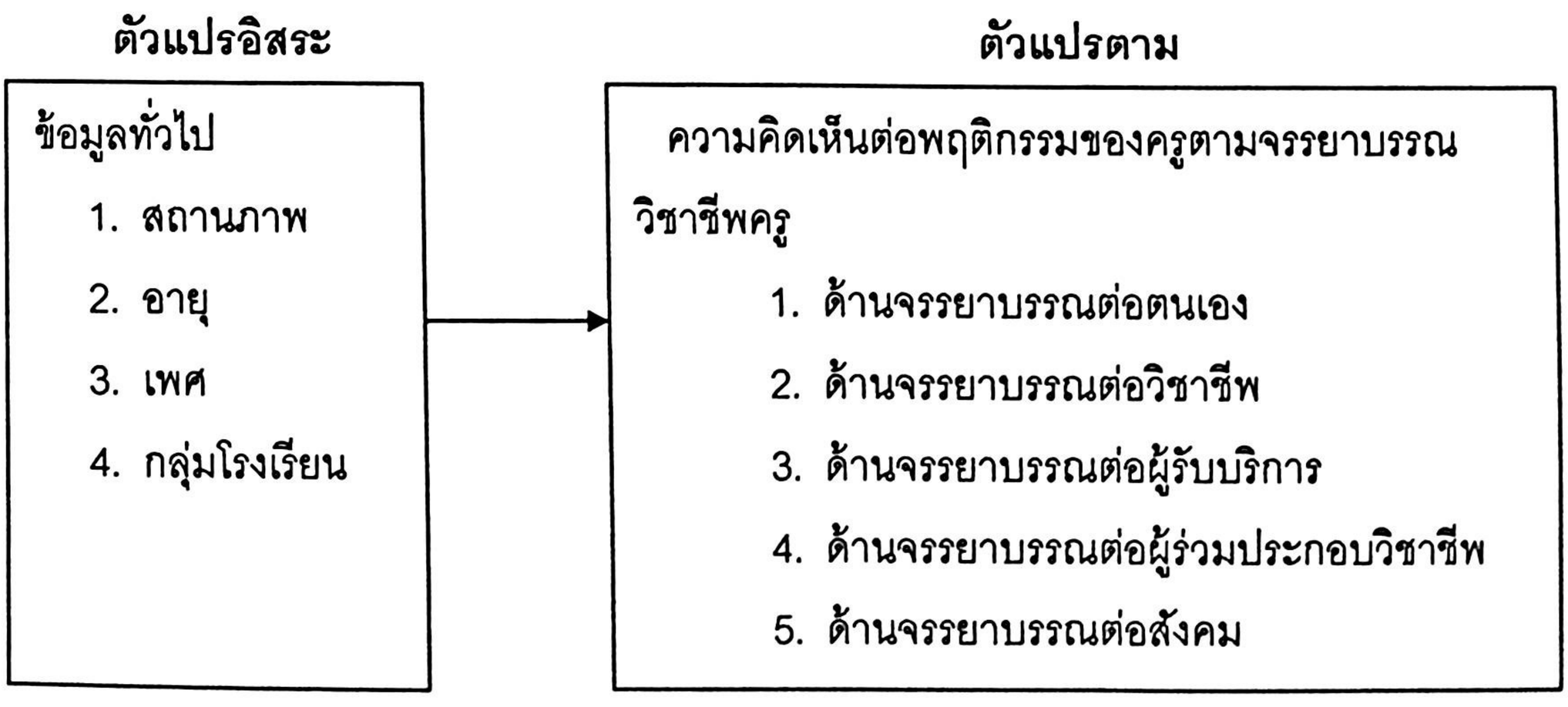
กลุ่มที่ 4 มหรรณพาราม ทีปังกรวิทยาพัฒน์(ทวีวัฒนา)ในพระราชูปถัมภ์ ทีปังกรวิทยาพัฒน์(วัดน้อยใน)ในพระราชูปถัมภ์ สุวรรณพลับพลาพิทยาคม นวมินทราชินูทิศสตรีวิทยาพุทธมณฑล โพธิสารพิทยากร มัธยมดาวคะนอง วัดอินทาราม ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ วัดราชโอรส ศึกษานารี

กลุ่มที่ 5 บางมดวิทยาสีสุขหวาดจวนอุปถัมป์ วัดพุทธบูชา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย แจงร้อนวิทยา บางปะกอกวิทยาคม สวนกุหลาบวิทยาลัยธนบุรี พิทยาลงกรณ์พิทยาคม ทวีธาภิเศกบางขุนเทียน ศึกษานารี มัธยมวัดสิงห์ รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

กลุ่มที่ 6 ราชวินิตบางแคปานขำ วัดรางบัว มัธยมวัดหนองแขม ปัญญาวรคุณ ไชยฉิมพลีวิทยาคม วัดประดู่ในทรงธรรม จันทร์ประดิษฐ์ฐารามวิทยาคม สตรีวัดอัปสรสวรรค์ วัดนวลนรดิศ นวลนรดิศวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตาม ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 จำแนกตามสถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกัน

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกัน

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกัน

4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สังกัดกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกัน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น
   1.1 ความหมายของความคิดเห็น
   1.2 องค์ประกอบของความคิดเห็น
   1.3 การวัดความคิดเห็น
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู
   2.1 ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู
   2.2 ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู
   2.3 จรรยาบรรณวิชาชีพครู ปี พ.ศ. 2556
   2.4 การประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู
   3.1 ความหมายของครู
   3.2 ความสำคัญของวิชาชีพครู
   3.3 บทบาทหน้าที่ของครู
   3.4 ลักษณะของครูที่ดี
4. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของความคิด มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของความคิดเห็นไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 231) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น คือ สิ่งที่นึกรู้ในใจ ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจ ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ต่อไป หรือสติปัญญาที่จะคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถูกต้องสมควร

นันแนลลี่ (Nunnally. 1959: 378) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ทั้งความคิดเห็นและทัศนคตินั้นเป็นเรื่องของการแสดงออกของแต่ละบุคคลต่อประชาชนทั่วไป ต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและการแสดงออกทางความคิดในโลกที่เกี่ยวกับตัวเขาและความคิดเห็นนั้นยังจะใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการ ลงความเห็นและความรู้ในขณะที่ทัศนคตินั้นใช้กันมากในเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกและความชอบพอ

โคลสนิค (Kolesnik. 1970: 296) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแปลความหมาย หรือการลงความเห็นที่เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริง ซึ่งแต่ละบุคคลคิดว่าถูกต้อง แต่คนอื่นๆอาจจะไม่เห็นด้วย

กูด (Good. 1973: 113) กล่าวว่า ความคิดเห็น หรือทัศนะ หมายถึง ความเชื่อ ความคิดหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

ศรัณย์ พงษ์รัตนานุกูล (2549: 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางความคิดท่าทีความรู้สึกที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเกิดเป็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ ซึ่งมีลักษณะส่งเสริม คือพอใจ นิยมชมเชย สนับสนุนและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ หรือในลักษณะต่อต้าน คือ การขัดแย้ง ไม่ร่วมมือ ไม่ปฏิบัติตาม

กาวิน กาญจนบุระ (2550: 8) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูด การเขียนโดยมีพื้นฐานความรู้เดิมประสบการณ์และอารมณ์เป็นส่วนประกอบในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความเชื่อและความรู้สึกนี้จะนำไปสูการคาดคะเน หรือการแปลผลในพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งความเชื่อและความรู้สึกนี้จะนำไปสู่การคาดคะเน หรือแปลผลในพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นและผลของการแสดงออกซึ่งความคิดนั้นบุคคลจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้

จรูญศักดิ์ เบญมาตย์ (2550: 8) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกโดยอาศัยพื้นความรู้ประสบการณ์ที่ผ่านมาหรือสิ่งที่ได้พบเจอมา ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆได้

สริสา สิทธิพิทักษ์ (2551: 21) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยม ของแต่ละบุคคล ซึ่งจะแสดงออกมาด้วยวิธีการพูด เขียน หรือปฏิกิริยาใดๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากการศึกษาความหมายของความคิดเห็น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของแต่ละบุคคลใน การตัดสินใจ ประเมินค่า หรือแสดงทรรศนะเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานทางด้านความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมและข้อมูลข่าวสาร

องค์ประกอบของความคิดเห็น

เทรนดิส (ชนะจิต เกตุอุไร. 2549: 8-9; อ้างอิงจาก Triandis.1971: 2-3) ได้อธิบายว่า องค์ประกอบของความคิดเห็นมี 3 ส่วน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้และความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มหรือสภาวการณ์ใดๆ ความรู้และความคิดดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดลักษณะและทิศทางของความคิดเห็นของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้และการติดต่อกับสิ่งเร้าได้ครบถ้วนแล้ว บุคคลจะมี ความคิดเห็นต่อสิ่งเร้าในทางบวกหรือลบชัดเจนขึ้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ อารมณ์หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า อารมณ์หรือความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะและทิศทางของความคิดเห็นของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะมี ความคิดเห็นทางบวกต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลจะมีความคิดเห็นในทางลบ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งบอกลักษณะและทิศทางของความคิดเห็นของบุคคล กล่าวคือ ถ้าพฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงออกต่อสิ่งเร้านั้นชัดเจนแน่นอนความคิดเห็นก็ย่อมมีลักษณะเป็นบวกหรือลบชัดเจนแน่นอน

ภัทรลิตา บัวระภา (2550: 16-17) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบครันสมบูรณ์ ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

2) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่างๆ มากขึ้นและคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

3) ความเชื่อ ค่านิยมและเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มี อิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ของแต่ละบุคคล

2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือ สังคม ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับทั้งนี้เพราะ ข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเกิดจากองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ความรู้สึก และด้านพฤติกรรมที่แสดงออก ยิ่งบุคคลมีข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเร้ามากความคิดเห็นจะไปในทางบวกหรือลบก็จะชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การวัดความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ พบว่ามีวิธีการวัดความคิดเห็น ดังนี้

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531: 3) ได้กล่าวถึงมาตราวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่ใช้กันอยู่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีของเธอร์สโตน (Thuston's Method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดออกเป็นปริมาณ แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (equal-appearing intervals)

2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนว เดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติ สูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้และแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ เอสดีสเกล (Semantic.Differential.Scale. S-D.Scale) เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี-เลว, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีของไลเคิร์ท (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็น ที่นิยมแพร่หลาย เพราะว่าเป็นวิธีสร้างมาตราวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 4 หรือ 5 คำตอบและให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ

กรรณิการ์ ชุติพงศ์ศาศวัติ (2544: 53) ได้กล่าวว่า จากองค์ประกอบของความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่เป็นความรู้หรือความเชื่อ ส่วนที่เป็นความรู้สึกหรือการประเมิน และส่วนที่เป็นพฤติกรรม ทำให้การวัดต้องวัดทั้ง 3 องค์ประกอบและต้องวัดเป็นภาพรวม โดยพิจารณาจากกริยาท่าทีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในหลายประการร่วมกัน มิใช่วัดจากการกระทำหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่าง

หนึ่งของบุคคล นอกจากนั้นการวัดความคิดเห็นยังต้องบ่งบอกถึงปริมาณ (Magnitude) ความมากน้อยของความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งเร้าและทิศทาง (Direction) ที่บอกว่ามีความคิดเห็นไปในทิศทางบวกหรือทางลบ

เบสท์ (ชนะจิต เกตุอุไร. 2549: 9-10; อ้างอิงจาก Best. 1997: 177) เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะวัดความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนของร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาลักษณะเช่นไร และจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้ โดยข้อความเหล่านั้น ตามหลักเกณฑ์บางประการซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความคิดเห็นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นดังนี้

1. ภาษาที่ใช้ต้องชัดเจน ง่าย ไม่อ้อมค้อม

2. เปิดโอกาสให้ผู้ตอบ สามารถแสดงความคิดเห็นได้หลายระดับ

3. ไม่ควรใช้ข้อความที่ผู้ตอบสามารถตีความหมายได้หลายอย่าง

4. กำหนดระดับความคิดเห็นตามลำดับจากมากไปหาน้อย หรือจากน้อยไปหามากในแต่ละข้อความ

5. ให้ผู้ตอบเลือกระดับความคิดเห็นที่เป็นตัวแทนในแต่ละข้อความ โดยเขียนเครื่องหมายในช่องที่ตรงกับความรู้สึก

ดวงเพ็ญ ทุคหิต. (2550: 16 - 17). ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดมาตรวัดเจตคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีคิดแบบสเกล วัดความต่างศัพท์ (S-D Scale = Semantic differential scale) เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี-เลว, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

2. วิธีเคิร์ทสเกล (Liket Scal) สร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีการสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบเวลา ผู้ตอบแบบสามารถแสดงทัศนคติในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +1 +0 -1 -2 ตามลำดับ

3. วิธีกัทแมนสเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้อย่างต่ำสุดหรือสูงสุด และแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

4. วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone scale) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตรแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนเป็น Scale ที่มีช่วงห่างกัน

จากการศึกษาวิธีการวัดความคิดเห็น สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็นนั้นสามารถทำได้หลายวิธี วิธีที่ใช้กันโดยทั่วไปคือ การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ การวัดความคิดเห็นต้องบอกถึงปริมาณว่ามากหรือน้อย และบอกถึงทิศทางว่าบวกหรือลบ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความคิดเห็นควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีการกำหนดลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย หรือจากน้อยไปหามาก

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู

อาชีพชั้นสูงทุกอาชีพต้องมีจรรยาบรรณ อาชีพครูซึ่งเป็นอาชีพชั้นสูงอาชีพหนึ่งจึงจำเป็นต้องมีจรรยาบรรณ ซึ่งในสมัยก่อนที่ยังไม่มีการกำหนดจรรยาบรรณบัญญัติขึ้นมานั้น ครูทั้งหลายก็ใช้หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของครู และคุณธรรมทั่วไปที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ เป็นหลักในการปฏิบัติตนและใบประกอบอาชีพ (ผกา สัตยธรรม 2544: 43) ครูที่มีหน้าที่ในการสอนสมัยนั้นมีแต่จรรยาบรรณในหัวใจ ครูทุกคนทำหน้าที่ของครูด้วยวิญญาณครูหรือด้วยความสำนึกไม่มีความเป็นครูอย่างแท้จริง กล่าวคือ พ.ศ. 2548 ได้มีการอบรมครูหรือประชุมครูขึ้นเป็นครั้งแรกที่ "วิทยาทานสถาน"ต่อมาในปี พ.ศ.2443 ได้จัดตั้งสภาสำหรับอบรมและประชุมครูขึ้นอีกแห่งเรียกว่า "สภาไทยอาจารย์"ในปี พ.ศ.2455 กรมศึกษาธิการจัดตั้งสถานที่ประชุมและสอนครูขึ้นที่โรงเรียนทวีธาภิเศกเรียกว่า "สามัคยาจารย์สโมสรสถาน" และต่อมาได้เปลี่ยนเป็นรูปสมาคม เรียกว่า "สามัคยาจารย์สโมสรสถาน" วัตถุประสงค์หลักอยู่ 3 ประการ คือ การส่งเสริมด้านวิชาการ การสังสรรค์สมสร และการทำกิจกรรมด้านกีฬาและบันเทิง สามัคยาจารย์สมาคมก็ดำเนินกิจกรรมในลักษณะนี้เรื่อยมาจนกระทั่งถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทครูในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 มิได้เน้นในเรื่องวินัยจรรยาบรรณเท่านั้น ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในการส่งเสริมด้านวิชาการและกิจกรรมด้านอื่นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปได้บีบบังคับให้ครูที่มีความรู้ความสามารถละทิ้งอาชีพครู ไปประกอบอาชีพอื่น ทำให้รัฐบาลนั้นหันมาให้ความรู้และแก้ไขปัญหาครูอย่างจริงใจ ซึ่งรวมทั้งการส่งเสริมในด้านคุณสมบัติและคุณธรรมของครูดีด้วย และได้มีการตราพระราชบัญญัติครูพุทธศักกราช 2488 ขึ้นโดยสาระสำคัญให้มีสภาในกระทรวงศึกษาธิการขึ้นเรียกว่า 'ครุสภา' และให้ร่วมกิจการของสามัคยาอาจารย์เข้ากับกิจการของครุสภา และให้ครูทุกคนเป็นสมาชิกของสภานี้ พระราชบัญญัติครู พุธศักราช 2488 ได้กำหนดให้ครุสภาทำหน้าที่เดิมของสามัคยาจารย์สมาคม นอกจากนั้นก็ได้ทำหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษา และวิชาการทั่วไปแก่กระทรวงศึกษาธิการ ควบคุมจรรยาบรรณและวินัยของครูและครอบครัวครู ทำหน้าที่แทนสำนักงานข้าราชการพลเรือนในส่วนงานของการบริหารงานบุคคล

ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จากการศึกษาเอกสาร ได้มีนักวิชาการให้ความหมายจรรยาบรรณ ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (สำนักงานสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2541:44) ให้ความหมายของคำว่าจรรยาบรรณไว้ว่า "ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกอาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้"

อดุล จันทรศักดิ์ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2541: 44) ได้ให้ความหมายคำว่า "จรรยาบรรณ" ไว้ดังนี้

จรรยาบรรณ คือความดี ความงาม ความหมดจด
คือคำหยาด เกียรติยศ อันสะอ้าน
คือค่านิยม อุดมคติ ปณิธาน
คือหลักการ สำหรับ กำกับใจ
คือกฎ กติกา แห่งอาชีพ
คือแสง ดวงประทีป สว่างใส
คือวิถี นิติธรรม เรืองรำไร
ประพฤติเถิด ประพฤติใน จรรยาบรรณ

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2545: 128) ได้กล่าวว่า จรรยาบรรณ หมายถึง ความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ กำหนดขึ้นเพื่อรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณของวิชาชีพนั้นๆ โดยบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่มีกฎหมายรับรอง เมื่อมีผู้ใดมีความประพฤติผิดจรรยาบรรณ จำต้องถูกลงโทษตามกฎหมายด้วย

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 289) ได้กล่าวว่า จรรยาบรรณเป็นคำนาม หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

สรุปได้ว่าจรรยาบรรณ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่ผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆกำหนดขึ้นให้ผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆได้ประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อรักษาชื่อเสียงและเกียรติคุณของวิชาชีพ

อรรณพ จีนะวัฒน์ (2539: 2) ได้กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การกำหนดข้อปฏิบัติ หรือคุณธรรมเพื่อใช้หลักปฏิบัติในวิชาชีพครูของผู้ที่เป็นครูเพื่อให้เกิดความพอใจทั้งแก่ผู้กำหนดเองคือ ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยคือ ศิษย์ โดยมีหลักการที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อปฏิบัติแล้วทำให้เกิดความพอใจ ความสำเร็จความเจริญก้าวหน้า ทั้ง แก่ครูผู้สอน และยังแก่ผลดีแก่ศิษย์เอง อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อครูเองลูกศิษย์และส่วนรวม คือสังคมและประเทศชาติอีกด้วย

ปัทมา สิงหนุต (2540: 77) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นประมวลความประพฤติหรือกริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูควรประพฤติปฏิบัติเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของความเป็นครู

พิชัย ไชยสงคราม (2542: 126) ได้กล่าวว่า จรรยาบรรณครู เป็นข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติที่ผู้มีอาชีพครูควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อรักษาส่งเสริมผู้ประกอบวิชาชีพครู ให้มีพฤติกรรม ที่เหมาะสมกับความเป็นครู

ผกา สัตยธรรม (2544: 43) กล่าวว่า จรรยาบรรณครู เป็นการกำหนดข้อปฏิบัติ หรือคุณธรรมเพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติในวิชาชีพครูของผู้เป็นครู เพื่อให้เกิดความพอใจทั้งผู้ที่กำหนดเอง ครูเอง และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยมีหลักการที่ถูกต้องเหมาะสม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549: 17) ได้ให้ความหมายของว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง กฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครูซึ่งองค์กรวิชาชีพครูเป็นผู้กำหนด และสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีการละเมิดจะมีการลงโทษ

ยนต์ ชุ่มจิต (2553: 200) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นประมวลความประพฤติหรือกิริยาอาการผู้ประกอบวิชาชีพครูควรปฏิบัติเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและ ฐานะของความเป็นครูและสถาบันวิชาชีพครู

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง จรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูปฏิบัติตาม เพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณ ของวิชาชีพครู

ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ ดังนี้

พิบูลย์ กระแสสุข (2542: 23-24) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความจำเป็นเป็นอย่างมาก เพราะงานจัดการศึกษาจะสำเร็จลงได้เพราะครูผู้ปฏิบัติ แต่ด้วยเหตุที่ครูเป็นมนุษย์มีชีวิตจิตใจความรู้สึก ทำให้ครูมีความพึงพอใจมีความรักในอาชีพครูซึ่งเป็นที่คาดหวังของสังคมว่าจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และผู้คนทั่วไป การพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมของครูให้เป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีสภาวิชาชีพ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจรรยาบรรณเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดที่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งจะต้องอาศัยคุณธรรมทางศาสนาเข้ามาประกอบด้วย บางอาชีพมีจรรยาบรรณเข้ามาควบคุมอย่างเคร่งครัดโดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆฝ่าฝืนหรือละเมิดก็จะถูกคาดโทษหรือลงโทษแล้วแต่กรณี หากร้ายแรงก็อาจจะมีการถอดถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้นด้วย

จรรยาบรรณถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ ต้องยึดถือปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อให้การประกอบวิชาชีพเป็นไปตามหลักวิชาการที่มุ่งบริการสังคม ไม่ใช่เป็นไปในลักษณะธุรกิจเพียงอย่างเดียว จรรยาบรรณจะมีสภาพบังคับในระดับ "พึง" ซึ่งมีผลผูกพันทางจิตใจของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น โดยกรมศาสนา (เฟื่องฟ้า สว่าง, 2542 : 61-62) ได้ให้ความสำคัญของจรรยาบรรณไว้ ดังนี้

1. จรรยาบรรณช่วยควบคุมมาตรฐาน รับประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ ในการผลิตและการค้า

2. จรรยาบรรณช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพและผู้ผลิต

3. จรรยาบรรณช่วยผลิตและส่งเสริมมาตรฐานคุณธรรมและปริมาณที่ดีมีคุณค่า และเผยแพร่ให้รู้จักเป็นที่นิยมเชื่อถือ

4. จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพและผู้ผลิต

5. จรรยาบรรณช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ลดปัญหาการคดโกง ฉ้อฉล เอารัดเอาเปรียบ ลดการเห็นแก่ได้ ตลอดจนความมักได้ มักง่าย ความใจแคบ ไม่ยอมเสียสละ ฯลฯ

6. จรรยาบรรณช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีคุณธรรม

7. จรรยาบรรณช่วยทำหน้าที่พิทักษาสิทธิ์ตามกฎหมาย สำหรับผู้ประกอบอาชีพให้เป็นไปถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

บวร ทองยัง (2543: 33-34) กล่าวว่า ในการประกอบวิชาชีพนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรการในการควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพนั้นๆ โดยมีข้อจำกัดที่ชัดเจนเพื่อสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ และต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแล ซึ่งกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นตัวควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ ถ้าไม่มีมาตรการในการพิจารณาผู้กระทำผิดจรรยาบรรณครู ก็สามารถก่อให้เกิดความเสื่อมในวิชาชีพได้ ดังนั้นการที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพนั้น จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีจริยธรรมในตัวเองอย่างสูง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

พิภพ วชังเงิน (2545: 15) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณ ไว้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมที่แต่ละอาชีพได้วางหลักไว้ให้เป็นจรรยาบรรณ ถ้ากระทำผิดย่อมมีความผิด

2. ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมีความสำนึกในหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำ

3. ส่งเสริมและช่วยควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีปริมาณและคุณภาพที่เชื่อถือได้ มีบริการที่ดีและปลอดภัย

4. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ สามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ มีความสำนึกว่าการประกอบอาชีพที่ไม่เห็นแก่ตัวไม่เอาเปรียบผู้บริโภค ตรงไปตรงมาเป็นกุศล สังคมยกย่อง

6. จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิ์และหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ตามกฎหมาย

รัตนาวดี โชติกพนิช (2548: 94) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณ ไว้ดังนี้

1. ช่วยควบคุมมาตรฐาน รับประกันคุณภาพที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ ในการผลิตและการค้า

2. ช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพ

3. ช่วยส่งเสริมมาตรฐาน คุณภาพและปริมาณที่ดี มีคุณค่าและเผยแพร่ให้รู้จักเป็นที่นิยมเชื่อถือ

4. ช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพ

5. ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ลดปัญหาคดโกง เอารัดเอาเปรียบ เห็นแก่ตัวและแก่ได้

6. ช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม

7. ช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบอาชีพให้เป็นไปถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้ครูประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ปี พ.ศ. 2556

คุรุสภา (2556: ออนไลน์)ได้กำหนด มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพ ที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้อง ประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้ มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้านประกอบด้วย 1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็น บุคคลที่มีความรู้

ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้ 2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน หรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ เพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่นั่นก็คือการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุกๆ 5 ปี 3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หาก ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล อื่นจนได้รับการรองเรียนถึงคุรุสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินิจฉัย ชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (1) ยกข้อกล่าวหา (2) ตักเตือน (3) ภาคทัณฑ์ (4) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 5 ปี (5) เพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (มาตรา 54)

ปัจจุบันใช้ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ได้กำหนดข้อบังคับไว้ 3 มาตรฐาน ดังนี้

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางานซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายความว่า จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

ซึ่งในปัจจุบันมาตรฐานการปฏิบัติตนถูกกำหนดด้วย ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เป็นระเบียบแบบแผนในการประพฤติตนให้ครูต้องปฏิบัติตามเพื่อรักษาและ

ส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพครูให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่เสมอ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี

(2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย

(3) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด

(4) ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ

(5) ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพ ที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม

(2) ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

(3) ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

(4) ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการ จัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่

(5) ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดผลเสียหาย

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรักศรัทธาซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ

(2) รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

(3) ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้

(4) อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ

(5) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ

(6) เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

(7) ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร

(8) เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(1) ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ

(2) ดูหมิ่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพศาสตร์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ

(3) ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(4) ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย

(5) คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

(6) ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย

(7) ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัย องค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

- ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรักเมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

- ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

- ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกายวาจาและจิตใจ

- ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญาจิตใจอารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

- ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค

(2) สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็กเยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

(3) ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล

(4) ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และ แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย

(5) ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง

(6) เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(1) ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม

(2) ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการจนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ

(3) ดูหมิ่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ

(4) เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการเป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง

(5) จูงใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ

(6) ชักชวนใช้จ้างวานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข

(7) เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(2) มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(2) ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิ ให้ร้ายผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น

(3) สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์การหรือกลั่นแกล้ง ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย

(4) เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(5) วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

5. จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมศาสนาศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาสิ่งแวดล้อมรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

(3) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

(4) เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีดังนี้

(1) ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

(2) ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม

(3) ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม

(4) ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

สรุปได้ว่า ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 หมวด คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งกำหนดแบบแผนพฤติกรรมให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้

ปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพครูให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม

การประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จำนงค์ หอมแย้ม และคณะ (2558: 2-10) ได้สรุปการประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครูว่า หากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลอื่น สามารถดำเนินการกล่าวหาหรือกล่าวโทษได้ โดยยื่นเรื่องต่อคุรุสภา เลขาธิการคุรุสภาจะนำเรื่องเสนอคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งคณะกรรมการมีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ 1) ตักเตือน 2) ภาคทัณฑ์ 3) พักใช้ใบอนุญาตที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี หรือ 4) เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้หากผู้ประกอบวิชาชีพเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถอุธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อคณะกรรมการคุรุสภาได้ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ผู้ที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณนอกจากจะได้รับการวินิจฉัยโทษฐานผิดจรรยาบรรณแล้ว การประพฤติผิดจรรยาบรรณก็ถือว่าผิดวินัยข้าราชการครูด้วย ซึ่งโทษทางวินัย ดังตัวอย่างพฤติการณ์ความผิดต่อไปนี้

- ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ดูแลเอาใจใส่งาน ไม่ตรวจสอบเอกสารให้รอบคอบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือเกิดการทุจริต (ลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น)
- เบิกถอนเงินของโรงเรียนแล้วไม่นำเงินไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ทางราชการ และไม่สามารถชี้แจงแสดงพยานหลักฐานการใช้จ่ายเงินที่เบิก-ถอนไปได้ (ไล่ออก)
- ใช้วาจาไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมกับผู้ปกครองนักเรียนที่มาขอทราบเหตุผลที่บุตรของตนถูกลงโทษ (ตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 1 เดือน)
- กลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหง พูดตำหนิ เหยียดหยาม ดูถูก ครูด้วยกันให้นักเรียนฟังขณะสอน (ตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 1 เดือน)
- ประกอบอาชีพอื่นนอกเวลาราชการและเป็นสายอาชีพซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานแห่งความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน (ภาคทัณฑ์)
- เข้าไปเกี่ยวข้องโดยตรงในลักษณะเป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้ชักจูง ผู้วางแผนหรือร่วมวางแผนผู้ให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียงในการเลือกตั้ง (ปลดออก/ไล่ออก)
- มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวถึงขั้นร่วมประเวณีกับหญิงอื่น หรือคู่สมรสของผู้อื่น ทั้งที่ตนมีคู่สมรสอยู่แล้ว (ไล่ออก)
- ทำอนาจารผู้เรียน (ปลดออก)

- เมาสุราเสียราชการ (ปลดออก)

- เล่นการพนันในเวลาปฏิบัติราชการ (ไล่ออก)

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านของการใช้ครูและศักยภาพของครูของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2556: 128-129) พบว่า

1. ครูที่บรรจุใหม่และครูประจำการบางส่วนขาดเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ใช้เหตุผล ขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงในวิชาที่สอน มีความสามารถไม่ตรงกับภารกิจงานสอนที่ได้รับมอบหมาย ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูไม่มีประสิทธิภาพ

2. การคัดเลือกคนเข้าสู่อาชีพครูไม่ได้พิจารณาคัดเลือกอย่างพิถีพิถัน ทำให้ได้ครูที่ไม่มีคุณภาพมาเป็นครู โรงเรียนประสบปัญหาได้ครูที่ไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาที่ต้องการใช้งาน ทำให้ครูที่ต้องสอนตามเอกไม่เพียงพอ โรงเรียนต้องจัดครูที่จบวิชาเอกอื่นมาสอนแทน ทำให้ขาดสมดุลของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และขาดแคลนครูผู้สอนทุกระดับและประเภทการศึกษา เพราะโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรอัตราบรรจุครูตรงตามความต้องการ

3. ครูขาดความเป็นนักวิชาการ ที่จะทำให้ตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการเรียนการสอน เทคนิคการสอน ขาดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ไม่สนใจพัฒนาตนเองในหลายๆ ด้าน ขาดการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัย ใช้ความเคยชินในการปฏิบัติงานสอน

4. ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง เพราะครูบางส่วนไม่เคยอ่านหลักสูตร ไม่มีการนำหลักสูตรที่แต่ละโรงเรียนจัดไว้ไปใช้ปฏิบัติงานจริง ครูสอนตามตำราหรือหนังสือของสำนักพิมพ์เอกชนที่มีขายตามท้องตลาด

5. ขาดแคลนครูที่มีความสามารถในการสอนในกลุ่มสาระหลักที่สำคัญ
เช่น ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย

6. ครูขาดความสามารถและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำมาใช้สร้างและใช้เรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

7. ในด้านพฤติกรรมของครู ครูใช้เวลาในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะมากกว่าการสอนและการพัฒนาตนเอง ทำให้มีผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน ครูสอนโดยไม่ใช้สื่อการสอนและขาดการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร การเรียนรู้สมัยใหม่เพื่อช่วยการสอน ครูไม่รักการอ่าน ไม่รักการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้และทักษะการสอน ไม่สามารถคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ได้ ดังนั้น การอบรมระยะสั้น หรือบอกความรู้เพื่อให้ครูไปสอนให้นักเรียนรักการอ่าน คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จึงทำไม่ได้เพราะครูยังทำไม่เป็น และครูมีปัญหาหนี้สินบั่นทอนภาพการทำงานด้านการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติผิดของครูเป็นจำนวนมาก จากผลการพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ในปี 2557 (เดลินิวส์; 2557: ออนไลน์) พบว่า มีกรณีพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ของข้าราชการครู 3 เรื่อง ได้แก่

1. ครูทำร้ายร่างกายนักเรียนด้วยการใช้มือตบบริเวณปาก ไม่มีแผล ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 3 เดือน

2. ครูทำร้ายร่างกายนักเรียนด้วยการบิดใบหูเป็นรอยแดงช้ำ ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 1 เดือน

3. ครูใช้ไม้ตีมือนักเรียน จำนวน 79 ทีเป็นรอยแดงช้ำ ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 3 เดือน

กรณีที่ครูถูกเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพครู 2 เรื่อง ได้แก่

1. ครูชายอนาจารนักเรียนหญิงด้วยการจับอวัยวะเพศ

2. ครูลักขโมยเงินวัด ในการไปปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินให้วัดในงานฝังลูกนิมิต

นอกจากนี้ยังมีเรื่องร้องเรียนตรวจสอบพฤติกรรมของครู จำนวน 24 เรื่อง โดยเป็นเรื่องชู้สาวมากที่สุด 8 กรณี ดังนี้

1. ครูมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวและดื่มสุรา
2. ครูมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวดื่มสุราและทะเลาะวิวาท
3. ศึกษานิเทศก์ถูกกล่าวโทษกรณีชู้สาวและกู้ยืมเงินไม่ชำระหนี้
4. ครูบุกเคหะสถาน ใช้คำพูดในทำนองชู้สาว
5. ครูกระทำอนาจารเด็กนักเรียน
6. ครูข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น
7. ครูมีความสัมพันธ์ส่อในทางชู้สาว
8. ครูมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวและทุจริตต่อหน้าที่

สรุปได้ว่า ถึงแม้วิชาชีพครูจะมีข้อบังคับ ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ แต่ก็ยังพบปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของครู จากปัญหาดังกล่าวล้วนเกิดจากการที่ครูไม่ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้รับบริการ ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และต่อสังคม ทำให้เสื่อมเสียเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ไม่เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู

ความหมายของครู

วรรณา มณีโชติ (2541: 16) ได้สรุปความหมายของครูเอาไว้ว่า ครู หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เปิดประตูทางวิญญาณ อบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้และคุณธรรมตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อถ่ายทอดให้ศิษย์เป็นเยาวชนที่ดีของชาติในอนาคต

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2545: 4) ได้ให้ความหมายของครูว่า ครู คือ บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลัก ทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมสามัญศึกษา : 2542: 3) ได้ให้ความหมายของครูว่า ครู หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

ผกา สัตยธรรม (2544: 1) ได้ให้ความหมายของครูไว้ว่า ครู คือ ผู้ที่ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนให้ลูกศิษย์เป็นบุคคลที่มีความสามารถ และมีคุณธรรมควบคู่กันไป คือให้ทั้งความรู้และให้แนวทางที่จะประพฤติตนเป็นคนดีไปด้วย การที่ครูสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม สังคมที่เป็นที่อยู่อาศัยก็จะมีความสงบสุขและก็เจริญก้าวหน้า

สรุป ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนและส่งเสริมการเรียนรู้ อบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

ความสำคัญของวิชาชีพครู

วิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542: 149 - 150) ได้อธิบายความสำคัญของวิชาชีพชั้นสูงไว้ว่ามี 6 ลักษณะ ดังนี้

1. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีบริการที่ให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social Service) วิชาชีพหลัก ๆ ในแต่ละวิชาชีพต่างก็มีบริการที่ให้แก่สังคมเป็นการเฉพาะของแต่ละวิชาชีพโดยไม่ซ้ำซ้อนกัน บริการของวิชาชีพนี้อาจมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

2. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง จะต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual Method) หมายความว่า การวินิจฉัยตัดสินใจในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการของวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัยความรู้ ความคิด และสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญมากกว่าการใช้ทักษะ และความชำนาญการแต่เพียงด้านเดียวแต่เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการและทฤษฎีจึงจะประการได้ วิธีการนี้เรียกว่า วิธีแห่งปัญญา

3. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง จะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ กว้างขวางลึกซึ้งโดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (Long Period of Training) เนื่องจากต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการ

ให้บริการ โดยปกติมักจะถือเป็นเกณฑ์ว่า อย่างน้อยควรต้องได้รับการศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และมักจะใช้เวลาศึกษามากกว่า 4 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อจะให้หลักประกันแก่ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพได้ เพราะมีการศึกษาอบรมมากพอ

4. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้น ๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Autonomy) หมายความว่า การวินิจฉัยในการบริการภายในขอบเขตของวิชาชีพแต่ละวิชาชีพนั้น ๆ ควรจะมีเสรีภาพในการให้บริการโดยปราศจาก การแทรกแซงจากบุคคลภายนอก การใช้เสรีภาพทางวิชาชีพเป็นความรับผิดชอบสำคัญ เมื่อผู้ที่เป็นสมาชิกของวิชาชีพได้รับการศึกษาอบรมมาดีแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่จะสามารถวินิจฉัยเพื่อให้บริการได้ถูกต้องตามลำพัง ความเป็นอิสระในการให้บริการเป็นลักษณะที่จำเป็นที่ทุกวิชาชีพต้องมี แต่จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความยอมรับของสังคมและผู้รับบริการเป็นสำคัญ

5. วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) จรรยาบรรณเป็นแนวทางของการปฏิบัติวิชาชีพ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษ ในกรณีร้ายแรง อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ในทุกสังคมจะมีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพหลัก ๆ ซึ่งให้บริการอันอาจมีผลกระทบต่อสวัสดิการ สวัสดิภาพและความมั่นคงปลอดภัยของสังคม ในประเทศไทยก็มีกฎหมายคุ้มครองการปฏิบัติวิชาชีพอยู่หลายวิชาชีพ ผู้จะปฏิบัติวิชาชีพจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จึงจะกระทำได้เช่น วิชาชีพ เวชกรรม วิศวกรรม หรือสถาปัตยกรรม เป็นต้น

6. วิชาชีพชั้นสูง จะต้องมีสถานบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์ จรรโลงมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Institution) สถาบันหรือองค์กรวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ สถาบันวิชาชีพมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่งเป็นสถาบันควบคุม และพัฒนามาตรฐานและการปฏิบัติวิชาชีพ เช่น แพทย์สภา หรือเนติบัณฑิตยสภา เป็นต้น ลักษณะที่สองเป็นสมาคมวิชาชีพ เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความก้าวหน้าของวิชาชีพ เช่น แพทย์สมาคม หรือสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย เป็นต้น

สรุปได้ว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่สังคมด้วยความรู้ ความคิด และปัญญา ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ

บทบาทหน้าที่ของครู

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542 : 53-54) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูไว้ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ในการสั่งสอนอบรมและฝึกฝนวิทยา การสอนเป็นภารกิจอันดับแรกสุดของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู ไม่ว่าหลักสูตรหรือปรัชญาการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ครูต้องรับผิดชอบในหน้าที่อันนี้

2. บทบาทหน้าที่ในการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การอบรมจริยธรรมให้ศิษย์เป็นอีกภารกิจหนึ่งของครู ซึ่งจริยธรรมเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมต่างจากสัตว์ครูจะเป็นผู้อบรมกติกาและกฎเกณฑ์ทางสังคม ตลอดจนกิริยามารยาทที่สังคมปรารถนา การอบรมจริยธรรมนั้นมีหลักการสำคัญคือ ครูต้องสั่งสอนสิ่งที่ควรปฏิบัติก่อน แล้วครูต้องปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี

3. บทบาทในการศึกษาวิจัยและค้นคว้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการพัฒนางานในวิชาชีพครู ครูต้องค้นคว้าและศึกษาวิจัยงานทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ห้องเรียนและโรงเรียน

4. บทบาทหน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของครูที่จะสร้างชาติ สร้างสังคม โดยการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้กับสมาชิกใหม่ของสังคมต่อจากพ่อแม่และครอบครัว ซึ่งทำหน้าที่ดังกล่าวครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนาและอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดี เช่น การสัมมาคารวะ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้กิริยามารยาททางสังคม เป็นต้น

5. บทบาทหน้าที่ในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ นอกจากครูจะทำหน้าที่สอนในโรงเรียนแล้วยังต้องมีหน้าที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคลต่าง ๆ ในสังคม เช่น ผู้ปกครอง บุคลากร เจ้าหน้าที่และบุคลากรในชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานนั้นสะดวกมากขึ้น

6. บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานพิเศษต่าง ๆ นอกจากงานสอนแล้วครูจะได้ทำหน้าที่พิเศษอย่างอื่นที่ผู้บังคับมอบหมาย ซึ่งเป็นงานสนับสนุนการศึกษา เช่น งานธุรการ งานปกครอง เป็นต้น

7. บทบาทหน้าที่ในการรายงานผลการเรียน และการแนะแนว เป็นหน้าที่ในการรายงานผลพัฒนาการของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ให้ผู้ปกครองและผู้บังคับบัญชาทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในด้านการเรียน ความประพฤติ สุขภาพอนามัย และลักษณะนิสัยต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบและร่วมมือกันแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของศิษย์นั่นเอง

จรรยา ภู่อุดม (2544: 161) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เลือกมโนคติหลักที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อมากำหนดเป็นสถานการณ์

2. นำเสนอสถานการณ์ปัญหาและชี้นำความสนใจของนักเรียนด้วยการสนทนาหรือนำเสนองานที่เหมาะสม

3. ใช้คำถามท้าทายนักเรียนให้เกิดการสำรวจ เพื่อนำไปสู่การสร้างหรือขยายมโนคติ เกิดการตรวจสอบแนวคิดของตนเอง โดยการถามให้นักเรียนอธิบายถึงเหตุผล และรายละเอียดหรือขั้นตอนการกระทำหรือแนวคิดต่างๆ

4. ช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความชัดเจนในการสื่อสาร นำเสนอศัพท์เทคนิคที่นักเรียนจะต้องประสบ แนะนำให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษา และสัญลักษณ์ที่เหมาะสมตลอดจนตั้งคำถามให้นักเรียนอธิบายและขยายความเพิ่มเติม

5. สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนในเวลาที่จำเป็นหรือเหมาะสม หลีกเลี่ยงการตีค่าหรือแก้แนวคิดของนักเรียน แต่ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนสามารถค้นพบหนทางด้วยตนเอง

6. พยายามทำความเข้าใจ และค้นหารายละเอียดในคำตอบหรือแนวคิดของนักเรียน

นิภาภัทร ร้อยดาราพันธ์ (2545: 34 - 35) ได้กล่าวถึงบทบาทเฉพาะตัวของครูบทบาทที่มีต่อนักเรียนและบทบาทที่มีต่อสังคม ดังนี้

1. บทบาทเฉพาะตัว ครูจะต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทันสมัย รักการอ่าน การค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองอยู่เสมอ และประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบในด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม โดยการศึกษาค้นคว้า วิจัยให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของตน รวมถึงการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่า ทุกสถานที่ ทุกแห่งเป็นแหล่งเรียนรู้ และทุกสิ่งที่พบล้วนเป็นสื่อการเรียนการสอน

2. บทบาทต่อนักเรียน ครูต้องเป็นผู้แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการศึกษาค้นคว้า เป็นผู้จัดประสบการณ์ ให้เด็กโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ให้เกี่ยวข้องกับชีวิตและซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการของผู้เรียนและสังคม แนะนำผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นโดยจัดประสบการณ์ต่างๆจัดเนื้อหาและวิธีการสอนให้เหมาะกับความต้องการทางจิตวิทยาของผู้เรียนรวมถึงการจัดประสบการณ์ของผู้เรียนให้น่าสนใจและมีประโยชน์ มีความสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ ให้สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีวินัยในตนเอง ให้ความรัก ความเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

3. บทบาทต่อสังคม ครูมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งครูจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและสังคม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน ทั้งในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครู เจตคติต่ออาชีพ นิสัยในการทำงาน ศีลธรรม ความกล้า ความจริงใจ และความตรงต่อเวลาและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับ

ชุมชน ครูเป็นสมาชิกของสังคมโรงเรียนจึงควรเป็นผู้ฟังที่ดี เต็มใจทำงาน คำนึง ถึงความรู้สึกของผู้อื่น และนับถือประเพณีของโรงเรียน และเป็นสื่อกลางของโรงเรียนและชุมชน

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2545: 34 - 35) กล่าวถึงบทบาทครูมีด้วยกัน 3 บทบาทที่ครูจะต้องทำ ได้แก่

1. บทบาททั่วไป คือ การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา และประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพพอสมควรแก่อัตภาพ

2. บทบาทต่อนักเรียน คือ สนับสนุนให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นเพียงผู้ช่วย และผู้แนะนำ เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดได้อย่างอิสระฝึกให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความสนใจในความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม

3. บทบาทต่อสังคม คือ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยโดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ยึดมั่นในความยุติธรรมและกล้าหาญที่จะต่อสู้ เพื่อความเป็นธรรมของสังคมและต้องอุทิศตนเป็นที่ปรึกษา หรือช่วยแก้ปัญหาของท้องถิ่น

ยนต์ ชุ่มจิต (2553: 76 - 84) ได้กล่าวถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูตามคำว่า TEACHERS เอาไว้ดังต่อไปนี้

1. T (teaching) การสอนหมายความว่า ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการสอนศิษย์เพื่อให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถในวิชาการทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของผู้เป็นครูสอนทุกคน

2. E (ethics) จริยธรรม หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการอบรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งของความเป็นครู

3. A (academic) วิชาการ หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อวิชาการทั้งของตนเองและของนักเรียน ซึ่งความจริงแล้วงานของครูต้องเกี่ยวข้องกับวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะวิชาชีพครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบวิชาชีพ

4. C (cultural heritage) การสืบทอดวัฒนธรรมหมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการสืบทอดวัฒนธรรม การสอนศิลปะวิทยาการต่างๆ ให้กับลูกศิษย์นั้นย่อมถือว่าเป็นการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง

5. H (human relationship) การมีมนุษยสัมพันธ์หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ที่ครูต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์ด้วย เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและหมู่คณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ต่อโรงเรียน

6. E (evaluation) การประเมินผล หมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการประเมินผลต่อการเรียนของศิษย์ งานของครูในด้านนี้ถือว่ามีความสำคัญมากอีกประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการวัดความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ในด้านต่างๆ

7. R (research) การวิจัยหมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยการต้องพยายามหาความรู้ความจริงเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนและแก้ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

8. S (service) การบริการหมายความว่า ครูต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการบริการศิษย์และผู้ปกครอง แต่บางครั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้องให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นด้วย แต่โดยธรรมชาติแล้วงานบริการหลักของครูคือบริการให้ความรู้เพื่อสร้างความเจริญงอกงามให้แก่นักเรียน สำหรับครูนั้น นอกจากให้บริการนักเรียนแล้ว บางครั้งครูยังต้องให้บริการด้านคำปรึกษาหารือในด้านสุขภาพอนามัยแก่ชุมชน รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาให้แก่ชุมชนรอบๆ โรงเรียนอีกด้วย

ยนต์ ชุมจิต (2553: 262) ได้สรุปหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปของครู ไว้ดังนี้

1. การสั่งสอนศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ให้แก่ศิษย์
2. การฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์
3. การปกครองดูแลความทุกข์สุขของศิษย์
4. การประเมินผลความเจริญก้าวหน้าของศิษย์
5. การแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้แก่ศิษย์
6. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ศิษย์
7. การปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จเรียบร้อยและมีคุณภาพ
8. การดูแลสอดส่องป้องกันภัยพิบัติมิให้เกิดแก่ทรัพย์สินของโรงเรียน
9. การสร้างเสริมสมรรถภาพทางวิชาการให้แก่ตนเองอย่างสม่ำเสมอ
10. การรักษาวินัยและประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: ออนไลน์) ได้กำหนดสมรรถนะหลักของครู ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง (Self- Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม (Team- Work) หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2.5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและ

ภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship; & Collaborative – Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สรุปบทบาทหน้าที่ของครู คือ บทบาทในการอบรมสั่งสอนศิษย์ทั้งในด้านความรู้และคุณธรรม จริยธรรม บทบาทในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน บทบาทในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลต่างๆที่ครูจะต้องเกี่ยวข้องด้วย และบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน

ลักษณะของครูที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครู (2534: 9-51) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะที่ดีของครู และได้สรุปว่าครูควรมีคุณลักษณะ 4 ประการดังนี้

1. รอบรู้ คือ ครูจะต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการพัฒนาการศึกษา และจะต้องมี ความรู้ เชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอนและวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชาหรือกิจการที่ตนรับผิดชอบ นอกจากนี้ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก

2. สอนดี คือ ครูจะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน อีกทั้งสามารถให้บริการและแนะแนวในด้านการเรียน การครองตน และการรักษาสุขภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

3. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ คือ ครูต้องมีศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและ พัฒนาการในทุกด้าน

4. มุ่งมั่นพัฒนา คือ ครูต้องรู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้ และศึกษาหาความรู้ต่างๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง พยายามคิดค้นทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการเรียนการสอน และร่วมพัฒนาชุมชนด้วย

คุณธรรมของครูตามหลักพุทธศาสนา หรือ คุรุฐานิยม ซึ่งเป็นธรรมสำหรับครู ยึดถือ ปฏิบัติเพื่อสร้างศรัทธาและยึดมั่นในความดี มีอยู่ 7 ประการ คือ (สุจริต เพียรชอบ. 2540: 18)

1. ปิโย คือ การทำตัวให้เป็นที่รักแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

2. ครุ คือ การเป็นบุคคลที่มีความหนักแน่น มีจิตใจมั่นคง มีความรู้และน่าเคารพ

3. ภาวนีโย คือ การเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความประพฤติอันดีงาม

4. วัตตา คือ เป็นผู้มีความมานะในการตักเตือนสั่งสอน โดยไม่เกรงกลัวว่าจะเกลียดหรือโกรธ มีความเฉลียวฉลาดในการใช้คำพูด

5. วจนกฺขโม คือ เป็นผู้มีความอดทนต่อถ้อยคำ โดยมีเจตนาดีเป็นที่ตั้ง

6. คมฺภีรัง กถัง กัตฺตา คือ การรู้จักสอนจากง่ายไปหายากหรือความลึกซึ้งโดยลำดับ

7. โน จัฏฐาเน นิโยชเย คือ การรู้จักแนะนำในทางที่ถูกที่ควร ไม่แนะนำนอกลู่ นอกทาง

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ พบว่า คุณลักษณะของครูที่ดี ควรเป็นดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2542: 55 - 57)

1. มีความรู้ความเข้าใจว่า “การศึกษา” เป็น “กระบวนการเรียนรู้” เพื่อความเจริญงอมงามของบุคคลและสังคม โครงการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้เกิดการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. มีความรู้ความเข้าใจว่า “มาตรฐานการศึกษา" คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลัก ในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบและการประกันคุณภาพ

3. มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. มีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนัก และมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสิ่งต่อไปนี้

4.1 จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4.2 รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ

4.3 เคารพกฎหมาย มีความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

4.4 มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

4.5 รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

4.6 ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ

4.7 ส่งเสริมและมีส่วนร่วมด้านกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.8 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.9 มีความสามารถในการประกอบอาชีพสุจริต รู้จักพึ่งตนเอง

4.10 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

5. มีความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

6. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งผู้ด้อยโอกาส โดยให้มีโอกาสและคุณภาพทัดเทียมกัน

7. มีความรู้ ความคิด และตระหนักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

8. มีความรู้ ความคิด ตระหนัก และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ทั้งความรู้ ความคิด คุณธรรม และบูรณาการในเรื่องต่อไปนี้

8.1 ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรอบรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในเรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

8.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์

8.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่าง ถูกต้อง

8.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

9. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครู ควรมีความสามารถ ดังนี้

9.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

9.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและการแก้ไขปัญหา

9.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

9.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

9.5 สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสามารถใช้การวิจัยโดยให้ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

9.6 สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่

9.7 สามารถประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมมือพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

10. มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก และสามารถประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการ ทดสอบควบคู่กันไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

11. มีความสามารถในการจัดทำสาระหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสาระหลักสูตรให้มีทั้งวิชาการ วิชาชีพเพื่อมุ่งพัฒนาคนให้สมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

12. มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ชุมชนได้

13. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพทั้งภายนอกและภายใน สามารถดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพ ยอมรับการตรวจสอบ การรายงาน การให้ข้อมูลในการตรวจสอบ มีความรับผิดชอบ รับสภาพเพื่อการแก้ไขปรับปรุง

14. มีความสามารถใช้ ผลิต พัฒนา ดูแลรักษาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

15. สามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี กล่าวถึงคุณลักษณะของวิชาชีพครูที่ดี ควรมีความสามารถดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2543: 72-80)

1. เกี่ยวกับการสอน ครูต้องใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้หลักการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก วางแผนการสอนอย่างถี่ถ้วน ใช้วิธีสอนแบบต่างๆได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ปกครองชั้นเรียนและบริหารชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนได้ตามสมควร

2. เกี่ยวกับการอบรม การแนะแนวและการปกครองนักเรียน ครูต้องใช้หลักการ ที่ว่าถ้าผู้เรียนมีคุณธรรมและศีลธรรมแล้ว จะสามารถปกครองตนเองได้ หลักการและวิธีการแนะแนว และการอบรมจะใช้การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบิดามารดาและผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการอบรม และใช้ผลของการวิจัยให้เป็นประโยชน์ในการอบรมและการแนะแนว

3. เกี่ยวกับการทำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ครูต้องเข้าใจความสำคัญของกิจกรรมในหลักสูตรหรือกิจกรรมรวมหลักสูตรอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้มีกิจกรรมเหล่านั้นอย่างเต็มใจและรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงาน

4. เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพอันดีและความร่วมมือกับชุมชน ครูต้องวางตนให้เหมาะสมกับที่เป็นครูโดยยึดถือจรรยาบรรณของครู บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและช่วยเหลือปรับปรุงชุมชนตามความเหมาะสม

5. เกี่ยวกับการเป็นครูชั้นวิชาชีพ ครูต้องเพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีวะครูโดยการเขียนการพูดและการค้นคว้าในด้านวิชาการ เป็นสมาชิกที่ดีของสมาคมวิชาการ ยึดถือขนบธรรมเนียมของครูอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมตัวเองให้งอกงามในวิชาศึกษาศาสตร์อยู่เสมอ แนะนำผู้ที่เข้ามาเป็นครูใหม่ และนักเรียนฝึกสอนในโรงเรียน

ดิเรก พรสีมา (2543: 22 - 23) รวบรวมและสรุปลักษณะของครูดีที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังนี้

ด้านคุณลักษณะ

1. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและพร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนอยู่เสมอ

2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนทั้งด้านศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัย และอุปนิสัย ตลอดจนมีความเป็นประชาธิปไตย

3. ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

4. มีสุขภาพสมบูรณ์

5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการและสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

6. มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน และสามารถเป็นผู้นำชุมชนได้

7. สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ภาษาและการวิจัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง

8. สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูแบบใหม่ในระบบสากลได้

ด้านความรู้ของครู

1. มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีในศาสตร์ความรู้มาสู่การปฏิบัติได้ ทั้งการปฏิบัติในระดับสากลและในระดับท้องถิ่น

2. มีความรู้ด้านการวิจัย วิทยาการคอมพิวเตอร์และภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

3. มีความรู้ด้านเทคนิคการสอน จิตวิทยา การวัดผลและประเมินผลและสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. รู้ข้อมูลข่าวสารรอบตัว และเรื่องราวในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้

ด้านถ่ายทอดความรู้

1. สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงความรู้นั้นสู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

2. สามารถอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัย และอุปนิสัย รวมทั้งรักในความเป็นประชาธิปไตย เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการใช้ในชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

3. สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนใฝ่รู้ และก้าวหน้าเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถใช้ภาษาสื่อสารกันได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

4. สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมองกว้างคิดไกล และมีวิจารณญาณที่จะคิดวิเคราะห์และเลือกใช้ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้

5. พัฒนาให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของชุมชน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาชุมชน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้

คุณลักษณะครูที่ดี หลักสิบประการของความเป็นครูดี โดย วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543: 6 - 8) กล่าว ไว้ ดังนี้

1. มุ่งมั่นวิชาการ ครูมีบทบาทหน้าที่ในการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดวิชาการที่จำเป็นสำหรับ ครู คือ

1.1 ศาสตร์ที่สอน อาจารย์ต้องติดตามความก้าวหน้าของวิชาที่จะถ่ายทอด จากหนังสือ เอกสาร วารสาร ตามสื่อต่างๆ ตลอดจนเข้าประชุมเพื่อรับรู้ความคิดใหม่ๆ ข้อค้นพบที่ขยายความรู้ออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จึงเป็นความจำเป็นของอาจารย์ที่จะเตรียมพร้อมให้ตนเองมีความรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์

1.2 ศาสตร์การสอน แม้ครูจะมีความรู้ดีในศาสตร์สาขาที่ชำนาญ แต่ความรู้เหล่านั้นจะ ไม่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพอาจารย์แม้แต่น้อย หากครูยังขาดความรู้เรื่องของการถ่ายทอดวิทยาการเหล่านั้น ครูจึงจำเป็นต้องติดตาม ศึกษา ค้นคว้า ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางศาสตร์การสอน เพื่อค้นหา วิธีการที่จะอธิบาย หรือถ่ายทอดให้ลูกศิษย์เข้าใจสาระต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

1.3 ศาสตร์การพัฒนาคน โดยที่อาชีพอาจารย์ เป็นอาชีพที่สร้างคนที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศชาติ ผูกสร้างจึงจำเป็นต้องเอาใจใส่ และถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาคนให้มีความพร้อมด้านวิชาการ วิชาชีพ และการดำรงตนให้เป็นคนดีที่สังคมปรารถนา

2. รักงานสอน ครูต้องมีศรัทธาต่อวิชาชีพของตน ต้องมีความรักการสอน สนใจที่จะพัฒนาการสอนให้น่าสนใจเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเพื่อให้ได้ผล รู้จักวิธีการถ่ายทอดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาการเรียนของตนเอง ให้รู้จักวิธีเรียน เรียนด้วยความสุขและรับรู้สาระในศาสตร์ที่ครูสอน

3. อาทรศิษย์ ครูต้องมีเมตตา รัก เข้าใจ และเอาใจใส่ดูแลลูกศิษย์ ห่วงใยว่า จะประสบความสำเร็จ หรือไม่ ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ลูกศิษย์ประสบ ให้เกียรติ และยอมรับในความแตกต่าง ไม่ดูถูกหรือ เหยียบย่ำลูกศิษย์ ให้การช่วยเหลือทั้งทางด้านการเรียนและชีวิต

4. คิดดี ครูต้องมีความคิดที่ดี ความคิดที่เป็นบวกต่อศิษย์ต้องการสอน ตลอดวิชาชีพ ต่อสถาบัน และ ต่อเพื่อนร่วมงาน คิดในสิ่งที่ดี เช่น “การเป็นครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่าที่สุด” หรือ การสอนท้าทาย หรือ ลูกศิษย์ของเราน่าสงสาร น่าช่วยเหลือ เป็นต้น ความคิดที่เป็นบวกจะช่วยให้ครูทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีคุณธรรม ความมีคุณธรรมของครูเป็นสิ่งจำเป็นต่อวิชาชีพครู คุณธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ความยุติธรรม ด้านการสอนการประเมินผล ความต้องการให้ลูกศิษย์ประสบความสำเร็จ ครูต้องมีความอดทน ระงับอารมณ์ได้ดี ไม่ทำร้ายคน เสียวละ มีความอายที่จะกระทำผิด และมีหลักศาสนายึดมั่น มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะประพฤติตนให้ถูกต้องตามระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ

6. ชี้นำสังคม ครูต้องช่วยชี้นำสังคม นำในสิ่งที่ถูกต้อง ช่วยแก้ปัญหา ทำตัวเป็นตัวอย่าง เช่น เรื่องของ ขยะ สิ่งแวดล้อม และการประหยัดพลังงาน ช่วยชุมชนในด้านต่างๆ ทั้งการแก้ปัญหาเพื่อคุณภาพชีวิต ที่ดีของสังคม และการช่วยนำสังคมให้เป็นสังคมที่ดีงาม

7. อบรมจิตใจ การพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ อาจารย์จึงต้องช่วยให้ข้อคิดที่ดี อบรม ตักเตือน สั่งสอน ให้ศิษย์ประพฤติดี ดำรงอยู่ในศีลธรรม หน้าที่ของครูจึงไม่ใช่เป็นเรื่องของการสอนหนังสือเท่านั้น การสอนคนให้มีความคิดดีและพฤติกรรมที่ถูกต้อง

8. ใฝ่ความก้าวหน้า การไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ รักที่จะช่วยให้ประเทศก้าวหน้า เผยแพร่ผลงานวิชาการให้แก่ชุมชน อย่างไม่หยุดยั้ง เป็นหน้าที่บทบาทของครู ครูจะต้องทำให้ชีวิตของครูก้าวต่อไปเพื่อที่จะทำประโยชน์ ให้แก่ตนเอง ศิษย์ สังคม และประเทศชาติ

9. วาจางาม คำพูดเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างประสบความสำเร็จ คำพูดที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ มีความมุมานะ ในทางตรงกันข้าม คำพูดที่ดูถูกเย้ยหยัน พูดเพ้อเจ้อ ไร้สาระ หยาบคาย ย่อมทำให้ผู้ฟังเกิดความทุกข์ ความไม่สบายใจ และทำให้เกิดความท้อถอย ไม่อยากเรียน ครูจึงต้องฝึกการพูดให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ฝึกการพูดเพื่อจูงใจ และส่งเสริมทำให้ศิษย์ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีงามถูกต้อง ครูต้องมีความเชื่อว่าการพูดที่ดีย่อมทำให้คนดีได้

10. รักความเป็นไทย สถาบันการศึกษาเป็นศูนย์กลางพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศชาติ ดังนั้น อาจารย์จึงต้องส่งเสริมพัฒนาเอกลักษณ์ไทย เพื่อให้ศิษย์เป็นผู้ธำรงรักษา เอกลักษณ์ไทยไว้โดยเฉพาะในโลกยุคโลกาภิวัตน์ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตนจำเป็นต้องธำรงไว้ให้มั่นคง มิฉะนั้นจะกลายเป็นประเทศที่ไม่มีอะไรเป็นของตนเองเลย แม้ว่าเทคโนโลยีจะพัฒนาไปได้ไกล จนทำให้แต่ละชาติสามารถจะติดต่อ รับรู้ และถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ก็ตามแต่ลักษณะเฉพาะของคนในชาติ เช่น เรื่องของความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ควรช่วยกันสืบสาน ส่งเสริม และธำรงไว้ เพื่อทำให้เยาวชนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2545: 75) ได้สรุปทัศนะที่คล้ายคลึงกันของคุณลักษณะที่ดีของ ครูเป็นลักษณะสำคัญๆ 4 ด้าน คือ ภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิรูป และภูมิฐาน

ภูมิรู้ ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ คุณสมบัติส่วนตัว ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการที่จะสอนตลอดจนการเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ รูปจักแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เป็นต้น

ภูมิรูปที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครูได้แก่ การสอนดีและปกครองดี สามารถอธิบายได้รวบรัดชัดเจน สอนสนุก ทำเรื่องที่ยากให้ง่ายได้ ควบคุมชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย เป็นต้น

ภูมิธรรม ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ ได้แก่ การประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ นอกจากนี้ ครูต้องมีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูง ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา ยุติธรรม และมานะอดทน เป็นต้น

ภูมิฐาน ลักษณะของครูที่ดีในด้านนี้ได้แก่บุคลิกภาพดี รูปร่างท่าทางดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย พูดจาไพเราะนุ่มนวล น้ำเสียงชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น นอกจากนี้ครูยังต้อ เป็นผู้ที่มีมนุษย์สัมพันธ์ดี มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2544: 148-149) กล่าวถึงคุณลักษณะครูที่ดีด้านจรรยาบรรณ ตามกรอบเกณฑ์มาตรฐานครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาไว้ว่า

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2. อบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์ อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

4. ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และ สังคมของศิษย์

5. ไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. พัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนา ทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

7. รักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์

9. ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2545: 63 - 65) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ ธรรมนูญชีวิต ในหัวข้อเรื่อง คนผู้สั่งสอนหรือให้การศึกษาไว้ว่า ครู อาจารย์พึงประกอบด้วยคุณสมบัติและประพฤติ ตามหลักปฏิบัติดังนี้

1. กัลยาณมิตรธรรม 7 คือ ธรรมอันเป็นองค์คุณของกัลยาณมิตร 7 ประการประกอบด้วย

1.1 ปิโย คือ การทำตัวให้เป็นที่รักแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป มีเมตตากรุณา ใส่ใจคนประโยชน์สุขของเขา เข้าถึงจิตใจ สร้างความสนิทสนมเป็นกันเอง ชวนใจให้ผู้เรียนอยากเข้าไปปรึกษาไต่ถาม

1.2 ครุ คือ การทำตัวให้เป็นบุคคลที่มีความหนักแน่นถือหลักการสำคัญ มีจิตใจมั่นคง ประกอบด้วยความรู้น่าเคารพและมีความประพฤติสมแก่ฐานะ ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจเป็นที่ พึ่งได้และปลอดภัย

1.3 ภาวนีโย คือ ความมีรู้จริง ทรงภูมิปัญญาแท้จริงและเป็นผู้ฝึกฝนปรับปรุงตนอยู่เสมอ การเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติอันดีงาม ทำให้ศิษย์เอ่ยอ้างและรำลึกถึงด้วยความซาบซึ้ง มั่นใจและภูมิใจ

1.4 วัตตา คือ รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อใดควรพูดอะไร อย่างไร เป็นผู้มีความมานะในการตักเตือนสั่งสอนโดยไม่เกรงกลัวว่าจะเกลียดหรือโกรธ มีความเฉลียวฉลาดในการใช้คำพูด เป็นที่ปรึกษาที่ดี

1.5 วจนักขโม คือ ความเป็นผู้มีความอดทนต่อถ้อยคำพร้อมรับฟังคำปรึกษาซักถามแม้จุกจิก ตลอดจนคำล่วงเกินและคำตักเตือนวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ อดทนฟังได้ไม่เบื่อหน่ายโดยมีเจตนาดีเป็นที่ตั้ง

1.6 คัมภีรกถกัตตา คือ การรู้จักสอนจากง่ายไปหายากหรือมีความลึกซึ้งขึ้นโดยลำดับ

1.7 โน จัฏฐาเน นิโยชเย คือ การรู้จักแนะนำในทางที่ถูกที่ควร ไม่แนะนำนอกลู่ทางไม่ชักจูงไปในทางที่เสื่อมอื่น

3. ครูมีลีลาของนักสอน มี 3 ประการ ประกอบด้วย

3.1 สันทัสสนา คือ จะสอนอะไรก็ชี้แจงเหตุผล แยกแยะอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้งดั่งจูงมือไปให้เห็นกับตา

3.2 สมาทปนา คือ สิ่งใดควรทำก็บรรยายให้มองเห็นความสำคัญและซาบซึ้งในคุณค่า เห็นสมจริงจนผู้ฟังยอมรับ อยากลงมือทำหรือนำไปปฏิบัติ

3.3 สมุตเตชนา คือ ปลุกใจให้คึกคัก เกิดความกระตือรือร้น มีกำลังใจเข้มแข็ง มั่นใจที่จะทำให้สำเร็จ ไม่กลัวเหน็ดเหนื่อยหรือยากลำบาก

4. มีการตรวจสอบตนเอง 3 ประการหมายความถึง ครูอาจตรวจสอบตนเองด้วยลักษณะการสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งมี 3 ประการ ประกอบด้วย

4.1 สันทัศนา หมายถึง สอนด้วยความรู้จริง ทำได้จริงจึงสอน

4.2 สมาทปนา หมายถึง สอนอย่างมีเหตุผลให้เขาพิจารณาเข้าใจแจ้งด้วยปัญญาของเขาเอง

4.3 สัมปหังสนา หมายถึง สอนให้ได้ผลจริง สำเร็จความมุ่งหมายของเรื่องที่สอนนั้นๆ

5. ทักขิณทิศ (ทิศเบื้องขวา) คือ อาจารย์ที่ดีย่อมอนุเคราะห์ศิษย์ด้วย 5 สถาน ประกอบด้วย

5.1 แนะนำฝึกอบรมให้เป็นคนดี หมายถึง ให้คำแนะนำอันเป็นคุณประโยชน์แก่ศิษย์

5.2 สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง หมายถึง ให้การศึกษาวิชาที่ดีมีประโยชน์และมุ่งมั่นในการสอนให้ผู้เรียนเข้าใจแจ่มแจ้ง

5.3 บอกศิลปวิทยาให้สิ้นเชิง หมายถึง ให้การศึกษาวิชาต่างๆ แก่ศิษย์โดยไม่ปิดบังอำพรางความรู้ใดๆ

5.4 ส่งเสริมยกย่องความดีงามความสามารถให้ปรากฏ หมายถึง การที่กล่าวชมเชยศิษย์ที่ดีแก่มหาชนทั้งหลาย

5.5 สร้างความคุ้มภัยในสารทิศ หมายถึง สอนฝึกให้ศิษย์ใช้วิชาเลี้ยงชีพได้จริงและรู้จักดำรงตนด้วยดีที่จะเป็นประกันให้ดำเนินชีวิตดีงามโดยสวัสดีมีความสุขเจริญ

ธีรศักดิ์ คงเจริญ (2545: 59) ได้ประมวลสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้สรุปว่า คุณลักษณะครูด้านการพัฒนาว่า

1. การพัฒนาตนเองให้งอกงามตามหลักวิชา

1.1 ค้นคว้าหาความรู้เสมอ

1.1.1 ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

1.1.2 สนใจเข้ารับการอบรมสัมมนา

1.2 พัฒนาองค์ความรู้เสมอ

1.2.1 ปรับปรุงเนื้อหาที่สอนให้ทันสมัย

1.2.2 ปรับปรุงเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

1.3 การวิจัยพัฒนา

1.3.1 วิจัยพัฒนาผู้สอน

1.3.2 วิจัยพัฒนานักเรียน

2. การพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีมาตรฐานทัดเทียมกัน

2.1 นิเทศส่งเสริมพัฒนาเพื่อนร่วมงาน

2.1.1 แนะนำเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติตน

2.1.2 แนะนำเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานทั่วไป

2.1.3 แนะนำเรื่องการเรียนการสอน

2.1.4 แนะนำเรื่องการพัฒนานักเรียน

2.1.5 ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อนร่วมงาน

2.1.6 ร่วมส่งเสริมพัฒนาเพื่อนร่วมงาน

เฮสซองและวีคส์ (สุวัฒน์ งามยิ่ง. 2547: 27-28; อ้างอิงจาก Hessong and Weeks.1987: 452-457) ได้สรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรอบรู้ (being knowledgable) มีความรู้ ความเข้าใจในวิชาการต่างๆ ซึ่งได้ศึกษาเล่าเรียนมาเป็นอย่างดี มีความแม่นยำในวิชาที่สอนตลอดจนวิชาการอื่นๆ ตามสมควร

2. เป็นผู้มีอารมณ์ขัน (being humorous) คือ เป็นผู้ที่สามารถสอดแทรกอารมณ์ขัน หรือทำให้การสอนสนุกสนาน

3. เป็นผู้มีความยืดหยุ่นผ่อนปรน (being flexible) การมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง แก้ไขหรือปรับเปลี่ยนสภาพการณ์ให้เหมาะสมกับการสอนได้ ครูจำเป็นต้องรู้จักยืดหยุ่นในการอบรมสั่งสอน สามารถปรับเปลี่ยนแผนการเรียนให้เหมาะกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ดี

4. เป็นผู้มีความตั้งใจทำงานให้ถึงขีดสุด (being upbeat) เป็นผู้ที่ยินดีในภารกิจทางการสอน จะไม่มองว่าการสอนเป็นเพียงภารกิจที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้น แต่จะยินดีเมื่อได้สอน หรือ อุทิศเวลาให้กับการทำงานอย่างเต็มที่

5. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ (being honest) ความซื่อสัตย์จริงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ศิษย์เกิดความ เชื่อถือไว้วางใจ และมั่นใจที่จะปฏิบัติหรือกระทำตามคำสั่งสอนของครู

6. เป็นผู้มีความชัดเจน (being clear and concise) สามารถทำให้ผู้ที่สัมพันธ์ด้วยเข้าใจ ได้รวบรัดชัดเจน เป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสารทั้งการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน นอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่การงานใดๆ ก็ต้องปฏิบัติด้วยความชัดเจนโปร่งใส ถูกต้องตามหลักการและระเบียบแบบแผนของราชการ

7. เป็นคนเปิดเผย (being open) คือ เป็นคนที่ไม่ทำตัวลึกลับ เจ้าเล่ห์ หน้าไหว้หลังหลอก แต่เต็มใจเปิดเผยให้คนอื่นรับรู้ และรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจ

8. เป็นผู้มีความอดทน (being patient) เป็นผู้มีความเพียรพยายามหรือขยันขันแข็ง สำหรับครูต้องมีคุณสมบัติข้อนี้มากเป็นพิเศษ เพราะนอกจากจะอดทนในเรื่องอื่นๆ แล้วยังต้องอดทนต่อพฤติกรรมต่างๆ ของศิษย์อีกด้วย

9. เป็นแบบอย่างที่ดี (being a role model) ครูเป็นบุคคลที่ต้องกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม ศิษย์ต้องมีแบบอย่างที่ถูกต้องดีงามเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน

10. เป็นผู้สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้ (being able to related theory to practice) การนำเอาความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้นบางครั้งสภาพความเป็นจริงไม่เหมือนกับทฤษฎีที่เรียนมา ครูต้องสามารถประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

11. เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง (being self confident) การกล้าตัดสินใจโดยสามารถ เลือกวิถีทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหาต่างๆ หรือวิถีทางที่ดีที่สุดในการกระทำต่างๆ ครูต้องสามารถ พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการสั่งสมประสบการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการสอนให้มากที่สุด ครูต้องเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนสอนด้วย

12. เป็นผู้มีความสามารถในศิลปะวิทยาการหลายๆ ด้าน (being diversified) ครูที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความรู้และความสามารถในวิทยาการอื่นๆ ด้วยความรู้สึกพิเศษเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูอาจจะต้องใช้เพื่อช่วยให้งานในหน้าที่ครู มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

13. เป็นผู้แต่งกายเหมาะสมและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลดี (being well groomed and having personal hygiene) ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและสะอาดอยู่เสมอ สวมใส่เสื้อผ้าถูกกาลเทศะเหมาะสมกับความเป็นครูหรือแต่งกายตามรูปแบบที่ทางสถานศึกษากำหนด นอกจากนี้สุขอนามัยส่วนบุคคลของครูก็เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งสุขภาพร่างกายและจิตใจ สุขภาพของครูจึงมีผลให้การสอนประสบความสำเร็จด้วยดี

สรุป ลักษณะครูที่ดีจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู อบรมสั่งสอนศิษย์ทั้งด้านความรู้และคุณธรรมจริยธรรม ให้ความช่วยเหลือสงเสริมพัฒนาเพื่อนร่วมงานตลอดจนช่วยเหลือเกื้อกูลชุมชน

4.โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตั้งอยู่ที่ เขตราชเทวี

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัด จำนวน 67 โรงเรียน โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ที่	โรงเรียน	กลุ่มโรงเรียน
1.	เตรียมอุดมศึกษา	กลุ่มที่ 1
2.	สายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมป์	กลุ่มที่ 1
3.	สวนกุหลาบวิทยาลัย	กลุ่มที่ 1

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มโรงเรียน
4.	วัดสังเวช	กลุ่มที่ 1
5.	วัดสระเกศ	กลุ่มที่ 1
6.	วัดราชบพิธ	กลุ่มที่ 1
7.	เบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	กลุ่มที่ 1
8.	มักกะสันพิทยา	กลุ่มที่ 1
9.	เทพศิรินทร์	กลุ่มที่ 1
10.	ไตยมิตรวิทยาลัย	กลุ่มที่ 1
11.	สามเสนวิทยาลัย	กลุ่มที่ 2
12.	โยธินบูรณะ 2	กลุ่มที่ 2
13.	สตรีวิทยา	กลุ่มที่ 2
14.	ศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์	กลุ่มที่ 2
15.	สันติราษฎร์วิทยาลัย	กลุ่มที่ 2
16.	มัธยมวัดเบญจมบพิตร	กลุ่มที่ 2
17.	ศีลาจารพิพัฒน์	กลุ่มที่ 2
18.	มัธยมวัดมกุฏกบัตริย์	กลุ่มที่ 2
19.	โยธินบูรณะ	กลุ่มที่ 2
20.	ราชนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2	กลุ่มที่ 2
21	ราชวินิตมัธยม	กลุ่มที่ 2
22.	วัดน้อยนพคุณ	กลุ่มที่ 2
23.	วัดบวรนิเวศ	กลุ่มที่ 2
24.	วัดราชาธิวาส	กลุ่มที่ 2
25.	มัธยมวัดนายโรง	กลุ่มที่ 3
26.	วิมุตยารามพิทยากร	กลุ่มที่ 3
27.	มัธยมวัดดุสิตตาราม	กลุ่มที่ 3
28.	สตรีวัดระฆัง	กลุ่มที่ 3
29.	วัดบวรมงคล	กลุ่มที่ 3
30.	สุวรรณารามวิทยาลัย	กลุ่มที่ 3

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มโรงเรียน
31.	อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร	กลุ่มที่ 3
32.	สวนอนันท์	กลุ่มที่ 3
33.	ฤทธิณรงค์รอน	กลุ่มที่ 3
34.	ชิโนรสวิทยาลัย	กลุ่มที่ 3
35.	ทวีธาภิเศก	กลุ่มที่ 3
36.	มหรรณพาราม	กลุ่มที่ 4
37.	ทีปังกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์	กลุ่มที่ 4
38.	ทีปังกรวิทยาพัฒน์ (วัดน้อยใน) ในพระราชูปถัมภ์	กลุ่มที่ 4
39.	สุวรรณพลับพลาพิทยาคม	กลุ่มที่ 4
40.	นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล	กลุ่มที่ 4
41.	โพธิสารพิทยากร	กลุ่มที่ 4
42.	มัธยมดาวคะนอง	กลุ่มที่ 4
43.	วัดอินทาราม	กลุ่มที่ 4
44.	ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์	กลุ่มที่ 4
45.	วัดราชโอรส	กลุ่มที่ 4
46.	ศึกษานารี	กลุ่มที่ 4
47.	บางมดวิทยา สีสุขหวาดจวนอุปถัมป์	กลุ่มที่ 5
48.	วัดพุทธบูชา	กลุ่มที่ 5
49.	อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	กลุ่มที่ 5
50.	แจงร้อนวิทยา	กลุ่มที่ 5
51.	บางปะกอกวิทยาคม	กลุ่มที่ 5
52.	สวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี	กลุ่มที่ 5
53.	พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	กลุ่มที่ 5
54.	ทวีธาภิเศก บางขุนเทียน	กลุ่มที่ 5
55.	ศึกษานารีวิทยา	กลุ่มที่ 5
56.	มัธยมวัดสิงห์	กลุ่มที่ 5
57.	รัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน	กลุ่มที่ 6

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มโรงเรียน
58.	ราชวินิตบางแคปานขำ	กลุ่มที่ 6
59.	วัดรางบัว	กลุ่มที่ 6
60.	มัธยมวัดหนองแขม	กลุ่มที่ 6
61.	ปัญญาวรคุณ	กลุ่มที่ 6
62.	ไชยฉิมพลีวิทยาคม	กลุ่มที่ 6
63.	วัดประดู่ในทรงธรรม	กลุ่มที่ 6
64.	จันทร์ประดิษฐ์ฐารามวิทยาคม	กลุ่มที่ 6
65.	สตรีวัดอัปสรสวรรค์	กลุ่มที่ 6
66.	วัดนวลนรดิศ	กลุ่มที่ 6
67.	นวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก	กลุ่มที่ 6

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 1 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 67 โรงเรียน ซึ่งถือว่ามากกว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่น เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการจึงแบ่งย่อยออกเป็น 6 กลุ่มโรงเรียนดังข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีโรงเรียนในสังกัดมากที่สุดจึงประกอบไปด้วยบุคลากรทางการศึกษาและผู้รับบริการมากตามไปด้วย ดังนี้ ผู้บริหาร 281 คน ครู 5,377 คน และนักเรียน 124,468 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผ่องศรี ศรีวัง (2536: 76 - 78) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในเขตภาคกลางใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการและการถ่ายทอดความรูป ด้านการแนะแนวและการแก้ปัญหา ด้านมนุษย์สัมพันธ์ และด้านคุณธรรมและความประพฤติ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 545 คน ผลการศึกษา ค้นคว้าสรุปได้ดังนี้ 1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอน นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอน นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยแยกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา เวลาที่เรียนและประเภทวิชาชีพ ซึ่งตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีดังนี้

2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมและคุณลักษณะรายด้านทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาสายอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีเวลาเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักศึกษาที่เรียนในประเภทวิชาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพโดยรวมและแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจนการณ์ เพียงปราชญ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนคุณธรรมจรรยาบรรณของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า พฤติกรรมของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนกับคุณธรรมจรรยาบรรณ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ .05 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน จำแนกสภาพโดยการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอนพบว่า เพศ ระดับชั้นที่ทำการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของงพฤติกรรมคุณธรรมจรรยาบรรณของครูผู้สอน จำแนกสถานภาพโดยการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอนพบว่าเพศ ระดับชั้นที่ทำการสอนระดับศึกษา และอายุของครูที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ครูมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจรรยาบรรณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอนประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกันของครู ไม่มีผลต่อความแตกต่างของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจรรยาบรรณของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณา มณีโชติ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 และเปรียบเทียบพฤติกรรมตามจรรยาบรรณโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับมาก ครูผู้ชายมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูมากกว่าครูผู้หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูกลุ่มอายุ 41-60 ปี

มีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูมากกว่าครูกลุ่มอายุ 22-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูมากกว่าครูที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีตำแหน่งสายบริหารมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูมากกว่าครูที่มีตำแหน่งสายผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูไม่แตกต่างกัน

ยงยุทธ์ สืบเนียม (2541: 85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านที่มีลักษณะมากที่สุด คือ การมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพครู ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการปฏิบัติมากสุด คือ การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านที่พึงประสงค์ในโรงเรียนประถมศึกษามากที่สุด คือ การตั้งใจสอนและปฏิบัติหน้าที่ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากที่สุด คือ ครูมีภาระหนี้สินมาก

นุชรัตน์ คันธหัตถี (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโดยส่วนรวมและจำแนกตามสถานภาพมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู ส่วนการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับการปฏิบัติโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ด้านครูต้องอบรมสั่งสอนศิษย์ ด้านครูต้องไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญของศิษย์ ด้านครูต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์จากศิษย์ ด้านครูยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพครู ด้านครูต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านครูพึงช่วยเหลือครูและชุมชนและด้านครูพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์

บรรเจิด อาจแก้ว (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย และเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์

มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 ของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลยอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ไม่แตกต่างกัน

พิบูลย์ กระแสสุข (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณ พ.ศ. 2539 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอฝาง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สภาพพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณ ครูได้แสดงออกอย่างชัดเจน ในด้านการแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาศิษย์ โดยมีการสอบถาม ปรึกษาผู้ปกครองและเพื่อนครูในด้านส่วนตัวมีความตั้งใจในด้านการสอน ไม่ขาดการสอนถ้าไม่จำเป็น ตรวจผลงานและโชว์ผลงานของศิษย์เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่แสวงหาประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ปกติ ติดตามข่าวสารทางด้านวิทยากร ฟังการบรรยายและเข้ารับการอบรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเทคโนโลยีมาใช้สอน ร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ ช่วยเหลือครูทางด้านส่วนตัวในเรื่องทุนทรัพย์หรือเมื่อประสบปัญหาเดือดร้อน ร่วมงานการกุศลและงานประเพณีทั้งของเพื่อนครูทางด้านส่วนตัวในเรื่องทุนทรัพย์หรือประสบปัญหาเดือดร้อน ร่วมงานการกุศลและงานประเพณีทั้งของเพื่อนครูและชุมชน ในขณะที่ครูมีแสดงพฤติกรรมน้อยในเรื่องต่อไปนี้ ด้านการสอนคือ เรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน การแก้ไขข้อบกพร่องของศิษย์ การนัดหมายศิษย์เพื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่ผลจริง การประเมินผลเพื่อพัฒนางาน และกำหนดเป้าหมายของการสอนที่พัฒนาขึ้น ครูยังไม่ทุ่มเทเพื่องานการสอนอย่างจริงจังขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในด้านส่วนตัวและเพื่อนร่วมงาน พบว่าครูมีปัญหาเรื่องความสามัคคี การพูดการส่อเสียดนินทา ไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้ทันต่อวิทยากร ขาดการวางแผนเพื่อพัฒนาตน ไม่นิยมศึกษาความรู้จากเอกสารตำรา มีปัญหาการยอมรับผลทางวิชาการและไม่สัมพันธ์ผลงานของเพื่อนครู ของตนเอง และองค์กรวิชาชีพ ในด้านการเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ พัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรม พบว่า ครูมีพฤติกรรมสอดคล้องกับจรรยาบรรณน้อย อุปสรรคปัญหาของการส่งเสริมพฤติกรรมตามจรรยาบรรณที่พบ คือ ครูขาดแรงจูงใจ มีปัญหาความพร้อมของโรงเรียนและครู ครูมีงานด้านอื่นอีกมากหมาย ครูมีปัญหาส่วนตัวเรื่องหนี้สิน และปัญหาขาดความสามัคคี ไม่พัฒนาตนเอง และไม่รู้สึกว่าการกระทบกระเอนต่อตำแหน่งแม้ไม่เปลี่ยนพฤติกรรม ครูส่วนหนึ่งไม่ศรัทธาต่ออาชีพแม้ต้องประกอบวิชาชีพครูมีปัญหาการไม่ยอมรับ และประชาสัมพันธ์ผลงานทางเพื่อนครู ตนเองและองค์กรและวิชาชีพอันมีสาเหตุมาจากความไม่มั่นใจเรื่องความบริสุทธิ์ในการจัดทำผลงาน และปฏิบัติงานมีประโยชน์ในด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูขาดความรู้ ขาดความไม่สนใจ และภายใต้อิทธิพลการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รุนแรงในขณะนี้

อัมพร ดีมา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ

มาก 10 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ได้แก่ ด้านที่มีการแต่งกาย การใช้วาจา ความประพฤติ ความมีเมตตาต่อผู้อื่น ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานขยันขันแข็งและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง พร้อมที่จะนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้ดีขึ้น และได้เปรียบเทียบครูเพศชายและเพศหญิง มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน

พูนศรี วานิชวงค์ (อ้างจาก พิบูลย์ กระแสสุข 2542: 48) ได้ทำวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของสำนักงานคณะกรรมการที่ครูรับรู้ว่าตนเองปฏิบัติในระดับมาก มี 9 ข้อ คือเลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดี ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงาน ปฏิบัติตามระเบียบสถานศึกษา ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ถ่ายทอดความรู้โดยไม่บิดเบียน ไม่นำผลงานผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานตนเอง ไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ประพฤติตนสุภาพเรียบร้อย รักษาความรับของศิษย์ รักษาความสามัคคีในระหว่างเพื่อนครู พฤติกรรมที่ครูรู้ว่าตนเองปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 อันดับแรก ได้แก่ การเผยแพร่ความรู้โดยไม่ปิดบังอำพราง และการปฏิบัติตามคำสั่ง ของผู้บังคับบัญชา สำหรับพฤติกรรมที่ควรรับรู้ว่าไม่ได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณมากที่สุด 2 อันดับแรกคือการเล่นแชร์ และสลากกินรวบ การลงเวลาปฏิบัติงานไม่ตรงตามความเป็นจริง สาเหตุของการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณคือ ขาดความรู้ ความเข้าใจผิดรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดขวัญและกำลังใจ ความบงพร่องของผู้บังคับบัญชา และครูเอง ปริมาณงานมากเกินไป จงใจกระทำผิด และไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณบางข้อ

สุรสิทธิ์ เพริศพริ้ง (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูของครู-อาจารย์ ช่างในวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู-อาจารย์ประจำและครูจ้างสอนในวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จำนวน 103 คน โดยศึกษาพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู 9 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมด้านรักและเมตตาศิษย์ 2) พฤติกรรมด้านอบรมสั่งสอนและฝึกฝนศิษย์ให้มีความรู้ทักษะ และนิสัยถูกต้องดีงาม 3) พฤติกรรมด้านประพฤติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ 4) พฤติกรรมด้านไม่ประพฤติตนเป็นปรปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ และอารมณ์ของ ศิษย์ 5) พฤติกรรมด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์ อันเป็นอามิสสินจ้างในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและ ไม่ให้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองโดยมิชอบ 6) พฤติกรรมด้านพัฒนา ตนในด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและ การเมือง 7) พฤติกรรมด้านรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู 8) พฤติกรรมด้านช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ 9) พฤติกรรมด้านปฏิบัติตนเป็นผู้นำใน การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย พบว่า พฤติกรรมตาม

จรรยาบรรณของกลุ่ม ตัวอย่างในการศึกษาโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พฤติกรรมที่พบว่าอยู่ใน ระดับมากที่สุดได้แก่ พฤติกรรมด้านที่ 3 และระดับมากพบอยู่ 5 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมที่ 1,2,4,5 และ 7 ส่วนพฤติกรรมที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ พฤติกรรมที่ 6,8 ส่วนพฤติกรรมที่ 9 พบอยู่ในระดับที่น้อย

สัมพันธ์ ฆ้องวงศ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง และนำเสนอแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนว ทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญและแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง มีความเหมาะสม 9 ด้าน 84 รายการ 2) ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า แนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง มีความเป็นไปได้ 9 ด้าน 83 รายการ สำหรับรายการที่เป็นไปไม่ได้ คือรายการเกี่ยวกับฝึกละเล่นท้องถิ่นให้ศิษย์ 3) ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 9 ด้าน 83 รายการ คือ (1) ด้านครูรักและเมตตาศิษย์ 13 รายการ (2) ด้านครูต้องอบรมสั่งสอนศิษย์ 13 รายการ (3) ด้านครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 8 รายการ (4) ด้านครูต้องไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญของศิษย์ 11 รายการ (5) ด้านครูต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์จากศิษย์ 6 รายการ (6) ด้านครูย่อมพัฒนาตนเอง 10 รายการ (7) ด้านครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพ 7 รายการ (8) ด้านครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชน 6 รายการ (9) ด้านครูพึงประพฤติปฏิบัติเป็นผู้นำในการ อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย 9 รายการ

สุวัฒน์ งามยิ่ง (2547: บทคัดย่อ). คุณลักษณะครูที่ดีของครู อาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5 ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้ 1) ครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5 มีคุณลักษณะครูที่ดีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณ และด้านการพัฒนา พบว่ามีคุณลักษณะครูที่ดีอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5 ที่มีวุฒิ

การศึกษาและประสบการณ์การสอนต่างกัน พบว่ามีคุณลักษณะครูที่ดีไม่แตกต่างกัน 3) ครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน คือ บุคลิกภาพแบบ A และบุคลิกภาพแบบ B พบว่ามีคุณลักษณะครูที่ดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ครูที่มีบุคลิกภาพแบบ A มีคุณลักษณะครู ที่ดีมากกว่าครูที่มีบุคลิกภาพแบบ B 4) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับคุณลักษณะครูที่ดีของครูอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะครูที่ดีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ไพวรรณ คำดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงานจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผลถาวรที่เกิดกับผู้เรียนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถปฏิบัติได้ทุกสถานการณ์ การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู

ธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาผลกระทบของการเลื่อนวิทยฐานะ ที่มีต่อสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู พบว่า ครูมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดอยู่ในระดับดีมาก (Mean=4.18) โดยมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.63) และมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีการปฏิบัติงานต่ำที่สุดอยู่ในระดับดี (Mean=3.51) และเมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานวิชาชีพครูพบว่า มาตรฐานวิชาชีพครูจำนวน 10 มาตรฐาน ที่ครูมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดประกอบด้วย มาตรฐานข้อที่ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรแก่ผู้เรียน 8) ปฏิบัติตนเป็น

แบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9)ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ สำหรับมาตรฐานที่ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบนั้นครูมี การปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีและพบว่าระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อาภัสรา ดียิ่ง (2551: 79-82) ได้ศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทุกด้านอยู่ในระดับมาก

อรทัย คงฟัก (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน พิษณุโลก เขต 3 จำนวน 351 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการตามลำดับ

เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม และคณะ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562) และได้แบ่งการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับบริบทของสังคมโลก สังคมไทย ทิศทางการศึกษาในอนาคตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูไทย และขั้นตอนที่สองใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษากลุ่มผู้ปฏิบัติและกลุ่มผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำนวน 20 คน สำหรับการสังเคราะห์ คุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้าได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปประเด็นเป็นคุณลักษณะต่างๆที่สำคัญโดยวิธีการอุปนัย (Inductive Analysis) ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของครูไทยใน ทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2552) มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพประกอบด้วย ความสามารถทาง

ภาษา ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และความสามารถทางวิชาชีพครู 2) ด้านบุคลิกภาพของความเป็นครูประกอบด้วยความฉลาดใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านอารมณ์ ด้านเชาวน์ปัญญา ด้านการเผชิญฟันฝ่าอุปสรรค และด้านคุณธรรม 3) ด้านภาวะ ผู้นำการพัฒนาการศึกษาประกอบด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ 4) ด้านคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณ ต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและจรรยาบรรณต่อสังคม

สุคนธา ทองบริสุทธิ์. (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการ ให้คำปรึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลของการวิจัยพบว่า 1) นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นว่าอาจารย์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในแต่ละด้านและโดยรวมมากที่สุด 2) นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชายและหญิงมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ศึกษาอยู่ในระดับต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ในระดับต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ด้านความสามารถในการสอน และด้านคุณธรรมและจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง 4) นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ด้านบุคลิกภาพ และด้านการให้คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบและกระบวนการสร้างเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยในที่นี้จะนำเสนอใน 2 ประเด็น คือ ปัญหาเกี่ยวกับศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และรูปแบบและกระบวนการสร้างเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา คณะผู้วิจัยได้ศึกษาจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาใน 4 กลุ่ม ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร

การศึกษา และศึกษานิเทศก์ จาก 3 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา รวมทั้งศึกษา จากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยพื้นที่การวิจัย ครอบคลุมทุกภาคของประเทศ การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ศึกษาจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อย และรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพบว่า ครูมีความเสี่ยงที่จะมีปัญหาด้านศีลธรรมค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตามครูบางคนยังมีปัญหาที่จะนำไปสู่ความเสี่ยงต่อปัญหาด้านศีลธรรมได้ เช่น ปัญหาชู้สาว ปัญหาการดื่มสุราในขณะปฏิบัติราชการ ปัญหาครูไม่มีเวลาให้นักเรียนเต็มทำเพราะต้องทำผลงานวิชาการ ปัญหาครูคัดลอกผลงานวิชาการ และปัญหาครู สอนพิเศษ ในส่วนปัญหาด้านคุณธรรม ครูมีคุณธรรมอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก แต่ยังขาดการความสัมพันธ์ที่ดีอย่างแท้จริงในการอยู่ร่วมกัน ส่วนปัญหาด้านจริยธรรม ครูมีจริยธรรมแตกต่างกันตามวัยวุฒิ ครูที่มีเพิ่งเริ่มทำงานจะมีจริยธรรมน้อยกว่าครูที่อายุมาก สำหรับปัญหาด้านจรรรยาบรรณ ครูที่มีวัยวุฒิน้อยมีแนวโน้มที่จะมีจรรยาบรรณ ในแต่ละด้านต่ำกว่าครูที่มีวัยวุฒิสูงกว่า

จริยา บุญทำ (2558: บทคัดย่อ) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสัตตบงกช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 และเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่ม สหวิทยาเขตสัตตบงกช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสัตตบงกช สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 2) การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต สัตตบงกช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลดังนี้ 2.1) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสัตตบงกช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน

2.2) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตสัตตบงกช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ไรอันส์ (ทวีป อภิสิทธิ์. 2539: 131-132; อ้างอิงจาก Ryans. 1960: 82) ได้ศึกษา ค้นคว้าคุณลักษณะของครูแล้วรวบรวมพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีไว้ ดังนี้ พฤติกรรมที่ดี พฤติกรรมที่ไม่ดี สนใจในตัวผู้เรียนและกิจกรรมของชั้น ไม่สนใจผู้เรียนและกิจกรรมของชั้น ร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ไม่ดีอยู่เสมอ ควบคุมตนเองได้ หงุดหงิดโกรธง่าย มีอารมณ์ขัน เคร่งขรึม ยอมรับเมื่อตนทำผิด ไม่ยอมรับความผิดของตนเอง ยุติธรรม เอนเอียง มีความอดทน อ่อนแอ มีความเมตตากรุณา ขาดความเมตตา มีความสนิทสนมสุภาพอ่อนน้อม ไม่ให้ความสนิทสนม สนใจปัญหาผู้เรียน สนใจเฉพาะการเรียนของผู้เรียน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้ความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ เตรียมการสอนดี ไม่เตรียมการสอน

บาทิสตา (Batista. 1976: 257-271) ได้ศึกษาลักษณะที่ดีของอาจารย์ โดยศึกษาพฤติกรรมของอาจารย์ที่ดีจากความคิดเห็นของเพื่อนอาจารย์พบว่า พฤติกรรมที่ดีของอาจารย์ ประกอบด้วย ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย งานวิจัยบทความและสิ่งตีพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ในวิชาที่สอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และนักศึกษา ตลอดจนรู้จักประยุกต์ใช้มีความรู้ในวิธีประเมิน จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอนอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมตามวิชาชีพ ให้บริการกับสถาบันและชุมชน ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนอาจารย์นักศึกษาและสถาบัน

กวิน (Gwin. 1989: 1366 A) ได้ศึกษาบุคลิกภาพที่ดีของครูในโรงเรียนราษฎร์ในเขตรัฐอิลลินอยส์ตอนใต้ จำนวน 412 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของเพอร์ดูว์ (Purdue Teacher Opinion) เกี่ยวกับลักษณะความมีจริยธรรมของครู พบว่า ครูที่สอนในเขตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีจริยธรรมสูงกว่าครูที่สอนในเขตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ครูที่สอนในคณะวิชาที่มีนักเรียนหญิงอยู่เป็นจำนวนมากมีจริยธรรมสูงกว่าครูที่สอนในคณะวิชาที่มีนักเรียนอยู่น้อย และครูหญิงมีจริยธรรมสูงกว่าครูชาย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ และสังกัดที่ต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งเป็นผู้ได้รับรู้และเห็นพฤติกรรมของครู โดยจะสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านจรรณยาบรรณต่อตนเอง 2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลว่าครูได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่เป็น

ข้อกำหนดหรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาครูให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพต่อไป

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 871 ผู้ปกครอง จำนวน 1,340 คน และนักเรียน จำนวน 19,751 คนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 26,927 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1.2558:ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 1,500 โดยได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie; & Morgan: 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,500 คน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ครู	4,965	400
ผู้บริหาร	871	300
ผู้ปกครอง	1,340	350
นักเรียน	19,751	450
รวม	26,927	1,500

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้กลุ่มโรงเรียนทั้ง 6 กลุ่มชั้นในการสุ่มจับฉลากเลือกตัวแทนแต่ละกลุ่มมากลุ่มละ 2 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการสุ่มเลือกครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ขั้นที่ 1 ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 หน่วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	กลุ่มโรงเรียน												รวม
	1		2		3		4		5		6		
	ส.ป.	ร.บ.	ร.ว.	ส.ล.	ท.ภ.	น.ร.	ม.ณ.	ทป.	บ.ม.	พ.บ.	น.ด.	ป.ท.	
ครู	34	33	34	33	34	33	34	33	33	33	33	33	400
ผู้บริหาร	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	300
ผู้ปกครอง	30	29	30	29	29	29	29	29	29	29	29	29	350
นักเรียน	38	37	38	37	38	37	38	37	38	37	38	37	450
รวม	127	124	127	124	126	124	126	124	125	124	125	124	1500

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู โดยสอบถาม ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นให้ครอบคลุมพฤติกรรมของครูตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียนที่สังกัด มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครูใน 5 ด้าน คือ

1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อพฤติกรรมของครู โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษา ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 การวัดความคิดเห็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัยและนิยามศัพท์ โดยแบบสอบถามมีจำนวน 57 ข้อ แบ่งเป็น

1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 4, 7, 9 คำถามเชิงลบ 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 3, 5, 6, 8, 10 5 รวม 10 ข้อ

2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก 8 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 23 คำถามเชิงลบ 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 11, 12, 17, 19, 22, 24 รวม 14 ข้อ

3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 26, 28, 29, 31, 35, 36, และคำถามเชิงลบ 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 25, 27, 30, 32, 33, 34, 37 รวม 13 ข้อ

4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 38, 40, 41, 43, คำถามเชิงลบ 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 39, 42, 44, 45, 46, 47 รวม 10 ข้อ

5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 48, 51,

52, 55, 56, 57 คำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อที่ 49, 50, 53, 544 ข้อ รวม 10 ข้อ

2. สร้างแบบสอบถามโดยให้เนื้อหาของข้อคำถามครอบคลุมกรอบแนวคิด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งเพื่อพิจารณาเห็นชอบ ก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำนวน 50 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

7. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามแจกให้กับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำส่งจะทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 1500 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 1418 ชุด ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา โดยการดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตาม

จรรณยาบรรณวิชาชีพครู มาวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 ด้าน คือ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้านและรายข้อ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามแบบมาตรประมาณค่าแบบ Likert ชนิด 5 ระดับ ไว้ดังนี้ (Likert; 1970: 275)

โดยข้อคำถามเชิงบวก แปลความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าระหว่าง	4.50 - 5.00
มาก	มีค่าระหว่าง	3.50 - 4.49
ปานกลาง	มีค่าระหว่าง	2.50 – 3.49
น้อย	มีค่าระหว่าง	1.50 – 2.49
น้อยที่สุด	มีค่าระหว่าง	1.00 – 1.49

โดยข้อคำถามเชิงลบ แปลความหมาย ดังนี้

น้อยที่สุด	มีค่าระหว่าง	4.50 - 5.00
น้อย	มีค่าระหว่าง	3.50 - 4.49
ปานกลาง	มีค่าระหว่าง	2.50 – 3.49
มาก	มีค่าระหว่าง	1.50 – 2.49
มากที่สุด	มีค่าระหว่าง	1.00 – 1.49

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตาม สถานภาพ อายุ และกลุ่มโรงเรียนที่สังกัดแตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) กรณีมีค่านัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's test)

6. นำข้อมูลในตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อพฤติกรรมของครู ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires) มาจำแนกและวิเคราะห์เป็นรายด้าน และนำเสนอเป็นรายข้อ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม (t-distribution)
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม (F-distribution)
df	แทน	ค่าชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Spuare)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม สถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน โดยคิดเป็นความถี่ และร้อยละดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ข้อ	ข้อมูล	จำนวน (n = 1418)	ร้อยละ
1	สถานภาพ		
	ครู	392	27.6
	ผู้บริหาร	286	20.2
	ผู้ปกครองนักเรียน	329	23.2
	นักเรียน	411	29.0
	รวม	1418	100.0
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 20 ปี	415	29.3
	อายุ 21-30 ปี	208	14.7
	อายุ 31-40 ปี	225	15.9
	อายุ 41-50 ปี	331	23.3
	อายุ 51 ปีขึ้นไป	239	16.9
	รวม	1418	100.0
3	เพศ		
	ชาย	609	42.9
	หญิง	809	57.1
	รวม	1418	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อมูล	จำนวน (n = 1418)	ร้อยละ
4	กลุ่มโรงเรียน		
	กลุ่มที่ 1	217	15.3
	กลุ่มที่ 2	250	17.6
	กลุ่มที่ 3	234	16.5
	กลุ่มที่ 4	229	16.1
	กลุ่มที่ 5	241	17.0
	กลุ่มที่ 6	247	17.4
	รวม	1418	100.0

จากตาราง 4 ข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 411 คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาเป็นครู จำนวน 392 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสมาคมจำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 และผู้บริหารจำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 415 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 อายุ 31-40 ปี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 และอายุ 21-30 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 809 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และเป็นเพศชายจำนวน 609 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 เมื่อพิจารณาการจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 แบ่งได้ 6 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 1 จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 กลุ่มที่ 2 จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 กลุ่มที่ 3 จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 กลุ่มที่ 4 จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 กลุ่มที่ 5 จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 และกลุ่มที่ 6 จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพของครู และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครูเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดังปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้าน

ความคิดต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู	4.18	0.45	มาก
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู	4.22	0.46	มาก
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู	4.21	0.44	มาก
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพของครู	4.21	0.56	มาก
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู	4.14	0.51	มาก
	4.19	0.41	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19) และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.22) และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ($\bar{X}$ = 4.21) มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.21) มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู ($\bar{X}$ = 4.18) มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู ($\bar{X}$ = 4.14) มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นรายข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก และข้อคำถามเชิงลบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	ประพฤติตนได้เหมาะสมกับความเป็นครูและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและสังคม	3.39	0.78	ปานกลาง
2.	ปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ	4.17	0.60	มาก
3.	มีพฤติกรรมทางชู้สาว หรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	1.35	0.74	น้อยที่สุด
4.	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างทางวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย การทักทาย การไหว้ การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสม	4.19	0.69	มาก
5.	ขาดการแสวงหาความรู้หรือเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน	2.12	0.85	น้อย
6.	ขาดความรับผิดชอบและความตั้งใจในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหาย	1.73	0.95	น้อย
7.	หมั่นค้นหาความรู้ วิธีการ และเทคนิคเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ	4.04	0.75	มาก
8.	เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติและแสดงกิริยาเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม	1.36	0.79	น้อยที่สุด
9.	เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา เป็นต้น	4.17	0.78	มาก
10.	ขัดขวางการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อการพัฒนาโรงเรียน	1.57	0.94	น้อย

จากตาราง 6 พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 7 และข้อที่ 9 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างทางวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย การทักทาย การไหว้ การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.19) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่ 1 ประพฤติตนได้เหมาะสมกับความเป็นครูและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและสังคม ($\bar{X}$ = 3.39)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อที่ 3 และข้อที่ 8 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 3 มีพฤติกรรมทางชู้สาว หรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ ($\bar{X}$ = 1.35) และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อคือ ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 และข้อที่ 10 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อที่ 5 ขาดการแสวงหาความรู้หรือเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 2.12)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11.	คัดลอกผลงานทางวิชาการหรือแอบอ้างนำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง	1.63	0.85	น้อย
12.	พูดจาหรือแสดงกิริยาให้ผู้อื่นเห็นว่าขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู	1.59	0.89	น้อย
13.	อุทิศตนและสละเวลาเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	4.16	0.74	มาก
14.	แสดงออกถึงการชื่นชมและศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง	4.17	0.70	มาก
15.	นำความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการปฏิบัติงาน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน	3.74	0.78	มาก
16.	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ที่โรงเรียน สำนักงานเขต หรือ คุรุสภาจัดขึ้น	4.06	0.75	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
17. เจตนาพูดจาให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจนมีผลทำให้ให้เพื่อนร่วมงานเสียชื่อเสียง	1.47	0.86	น้อยที่สุด
18. รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีของตนเองในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู	4.25	0.75	มาก
19. ใช้ความเป็นครูแอบอ้างหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น	1.48	0.84	น้อยที่สุด
20. ยกย่องเชิดชูเพื่อนร่วมงานที่ได้รับรางวัลหรือผู้ที่มีผลงานดีเด่นในสายอาชีพครู	3.89	0.87	มาก
21. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของราชการ	4.25	0.70	มาก
22. ทำงานพิเศษอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู	1.59	0.88	น้อย
23. เลือกใช้หลักวิชาการ รูปแบบ หรือความรู้ที่ถูกต้องมาใช้ในการปฏิบัติงานหรือการสอนของตนเอง ส่งผลดีต่องานและผู้เรียน	3.86	0.77	มาก
24. เลือกใช้หลักวิชาการหรือความรู้ที่ไม่ถูกต้องมาปฏิบัติงานหรือมาสอนให้แก่ผู้เรียนจนเกิดความเสียหาย	1.60	0.94	น้อย

จากตาราง 7 พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือข้อที่ 13 ข้อที่ 14 ข้อที่ 15 ข้อที่ 16 ข้อที่ 18 ข้อที่ 20 ข้อที่ 21 และข้อที่ 23 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 18 รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีของตนเองในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู และข้อที่ 21 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของราชการ ($\bar{X}$ = 4.25) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 15 นำความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการปฏิบัติงานและมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}$ = 3.74)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อที่ 17 เจตนาพูดจาให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจนมีผลทำให้เพื่อนร่วมงานเสียชื่อเสียง ($\bar{X}$ = 1.47) และข้อที่ 19 ใช้ความเป็นครูแอบอ้างหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ($\bar{X}$ = 1.48) และอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อคือ ข้อที่ 11 ข้อที่ 12 ข้อ 22 และข้อ 24 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ 22 ทำงานพิเศษอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 1.59)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
25	ลงโทษผู้เรียนไม่เหมาะสมกับความผิดหรือเกินกว่าเหตุ	1.75	0.98	น้อย
26	ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การค้นคว้า ตลอดจนแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน	3.59	0.84	มาก
27	พูดจาหรือแสดงกิริยาดูถูกผู้เรียนหรือผู้ปกครอง	1.61	1.04	น้อย
28	จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะกับตนเอง	3.68	0.82	มาก
29	ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ รับฟังความคิดเห็น ตลอดจนยกย่องชมเชยผู้เรียน	4.18	0.60	มาก
30	สนับสนุนให้ผู้เรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียนหรือขัดต่อศีลธรรม	1.58	1.07	น้อย
31	สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการปกป้องสิทธิของผู้เรียนและผู้ด้อยโอกาส	4.10	0.65	มาก
32	ชักชวนให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา สิ่งเสพติด เป็นต้น	1.23	0.71	น้อยที่สุด
33	ไม่รับฟังปัญหาและเอาใจใส่ผู้เรียนเมื่อทราบว่าผู้เรียนมีปัญหา	1.61	0.84	น้อย

ตาราง 8 (ต่อ)

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
34	เปิดเผยความลับของผู้เรียนและครอบครัวจนทำให้ผู้เรียนได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง	1.55	0.88	น้อย
35	ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและเสียสละในการพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล	3.79	0.81	มาก
36	ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเต็มกำลังด้วยความเสมอภาค	4.23	0.73	มาก
37	เรียกร้องผลตอบแทนจากผู้เรียนหรือผู้ปกครองจากงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบ	1.51	0.99	น้อย

จากตาราง 8 พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือข้อที่ 26 ข้อที่ 28 ข้อที่ 29 ข้อที่ 31 ข้อที่ 35 และข้อที่ 36 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 36 ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างเต็มกำลังด้วยความเสมอภาค ($\bar{X}$ = 4.23) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 26 ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การค้นคว้า ตลอดจนแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.59)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อที่ 32 ชักชวนให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา สิ่งเสพติดเป็นต้น ($\bar{X}$ = 1.23) และอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อคือ ข้อที่ 25 ข้อที่ 27 ข้อที่ 30 ข้อที่ 33 ข้อที่ 34 และข้อที่ 37 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ 37 เรียกร้องผลตอบแทนจากผู้เรียนหรือผู้ปกครองจากงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 1.51)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
38	เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ	3.63	0.86	มาก
39	เข้ารวมกลุ่มเพื่อกลั่นแกล้งเพื่อนร่วมวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย	1.53	0.93	น้อย
40	ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ	3.99	0.83	มาก
41	ให้ความร่วมมือในการทำผลงานทางวิชาการ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ เทคนิควิธีการสอน	4.12	0.79	มาก
42	ปฏิเสธการแสดงความรับผิดชอบเมื่อเกิดข้อบกพร่องในการทำงานโดยการตำหนิและให้ร้ายผู้อื่น	1.73	0.96	น้อย
43	ส่งเสริมความรักและความสามัคคีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการศึกษา	4.18	1.04	มาก
44	ปิดบังข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายกับโรงเรียนและผู้ร่วมวิชาชีพ	1.61	0.94	น้อย
45	เจตนาให้ข้อมูลเท็จอันเป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดความเสียหายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	1.44	0.84	น้อยที่สุด
46	ขาดการแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	1.98	0.99	น้อย
47	วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมวิชาชีพจนทำให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความแตกแยกกัน	1.53	0.87	น้อย

จากตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพของครู เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 43 ส่งเสริมความรักและความสามัคคีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการศึกษา

($\bar{X}$ = 4.18) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 38 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้แก่เพื่อนร่วมประกอบอาชีพ ($\bar{X}$ = 3.63)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือข้อที่ 45 เจตนาให้ข้อมูลเท็จอันเป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดความเสียหายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 1.44) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
48	นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4.06	0.83	มาก
49	ขัดขวางหรือต่อต้านกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม	1.51	0.75	น้อย
50	ละเลยหรือไม่สนใจต่อการมีส่วนร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	1.53	0.85	น้อย
51	สนับสนุนและส่งเสริมระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	4.37	0.69	มาก
52	เผยแพร่หรือเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมไทย อย่างสม่ำเสมอ	3.70	0.79	มาก
53	ขาดการริเริ่มหรือสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม	1.79	0.98	น้อย
54	ขัดขวางหรือแสดงอาการต่อต้านวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม	1.49	0.84	น้อยที่สุด
55	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้	3.95	0.82	มาก
56	เชิญบุคคลในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน	3.67	0.97	มาก
57	นำผู้เรียนออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	3.94	0.96	มาก

จากตาราง 10 พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ ข้อที่ 48 ข้อที่ 51 ข้อที่ 52 ข้อที่ 55 ข้อที่ 56 และข้อที่ 57 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 51 สนับสนุนและส่งเสริมระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X}$ = 4.37) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 56 เชิญบุคคลในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.67)

พิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อที่ 54 ขัดขวางหรือแสดงอาการต่อต้านวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม ($\bar{X}$ = 1.49) และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อคือ ข้อที่ 49 ข้อที่ 50 และข้อที่ 53 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ 53 ขาดการริเริ่มหรือสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมไทย อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 1.79)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า บุคคลที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกัน โดยใช้ F-test ดังปรากฏในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	ครู n = 392		ผู้บริหาร n = 286		ผู้ปกครอง n = 329		นักเรียน n = 411	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.20	0.43	4.28	0.42	4.15	0.46	4.12	0.47
2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.24	0.45	4.24	0.42	4.20	0.47	4.18	0.48
3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.27	0.42	4.25	0.38	4.17	0.46	4.15	0.46
4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.25	0.58	4.24	0.54	4.18	0.57	4.18	0.54
5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.18	0.51	4.17	0.48	4.11	0.52	4.09	0.53
รวม	4.23	0.41	4.24	0.39	4.17	0.42	4.15	0.41

จากตาราง 11 ความคิดเห็นของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมสูงกว่า ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครู ผู้ปกครองและนักเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ครูและผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า ผู้ปกครอง และนักเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ครู มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ครู มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ครู มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ F-test

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-value
1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	4.62	1.54	7.66	.000*
	ภายในกลุ่ม	1414	283.91	0.21		
	รวม	1417	288.52			
2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.99	0.33	1.56	.198
	ภายในกลุ่ม	1414	298.83	0.21		
	รวม	1417	299.82			
3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.67	1.23	6.54	.000*
	ภายในกลุ่ม	1414	264.62	0.19		
	รวม	1417	268.28			
4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.56	0.52	1.65	.175
	ภายในกลุ่ม	1414	443.08	0.31		
	รวม	1417	444.63			
5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.12	0.71	2.70	.044*
	ภายในกลุ่ม	1414	369.08	0.26		
	รวม	1417	371.19			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.21	0.74	4.39	.004*
	ภายในกลุ่ม	1414	237.89	0.17		
	รวม	1417	240.10			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe) ดังปรากฏในตาราง 13

ตาราง 13 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

สถานภาพ	$\bar{X}$	ครู	ผู้บริหาร	ผู้ปกครอง	นักเรียน
		4.20	4.28	4.15	4.12
ครู	4.20	-	0.08	0.05	0.08
ผู้บริหาร	4.28	-	-	0.13*	0.16*
ผู้ปกครอง	4.15	-	-	-	0.03
นักเรียน	4.12	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยที่ความคิดเห็นของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

สถานภาพ	$\bar{X}$	ครู	ผู้บริหาร	ผู้ปกครอง	นักเรียน
		4.27	4.25	4.17	4.15
ครู	4.27	-	0.02	0.10*	0.12*
ผู้บริหาร	4.25	-	-	0.08	0.10*
ผู้ปกครอง	4.17	-	-	-	0.02
นักเรียน	4.15	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยที่ความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน และความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

สถานภาพ	$\bar{X}$	ครู	ผู้บริหาร	ผู้ปกครอง	นักเรียน
		4.18	4.17	4.11	4.09
ครู	4.18	-	0.01	0.07*	0.09*
ผู้บริหาร	4.17	-	-	0.06*	0.08*
ผู้ปกครอง	4.11	-	-	-	0.02
นักเรียน	4.09	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยที่ความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน และความคิดเห็นของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าของผู้ปกครองและนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า บุคคลที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกันโดยใช้ F-test ดังปรากฏในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	ต่ำกว่า 20 ปี n = 415		21-30 ปี n = 208		31-40 ปี n = 225		41-50 ปี n = 331		51 ปีขึ้นไป n = 239	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1 จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.12	0.46	4.21	0.46	4.16	0.44	4.23	0.46	4.22	0.42
2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.18	0.48	4.26	0.46	4.18	0.45	4.23	0.44	4.25	0.45
3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.15	0.47	4.27	0.44	4.21	0.21	4.20	0.41	4.28	0.37
4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.17	0.55	4.26	0.62	4.20	0.54	4.21	0.56	4.24	0.54
5 จรรยาบรรณต่อสังคม	4.10	0.53	4.20	0.52	4.11	0.51	4.15	0.50	4.16	0.48
รวม	4.15	0.41	4.24	0.44	4.17	0.40	4.20	0.41	4.24	0.39

จากตารางที่ 16 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีอายุระหว่าง 21-30 และ 41-50 ปี ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมสูงกว่า ช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี 31-40 ปี และ 50 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ช่วงอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ช่วงอายุ 21-30 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ช่วงอายุ 51ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า ช่วงอายุอื่นๆ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ช่วงอายุ 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ช่วงอายุ 21-30 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ F-test

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	4	2.63	0.66	3.24	.012*
	ภายในกลุ่ม	1413	285.90	0.20		
	รวม	1417	288.53			
2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.51	0.38	1.80	.128
	ภายในกลุ่ม	1413	298.31	0.21		
	รวม	1417	299.82			
3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	4	3.86	0.97	5.16	.000*
	ภายในกลุ่ม	1413	264.42	0.19		
	รวม	1417	268.28			
4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.30	0.33	1.04	.388
	ภายในกลุ่ม	1413	443.34	0.31		
	รวม	1417	444.63			
5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	2.00	0.50	1.90	.106
	ภายในกลุ่ม	1413	369.19	0.26		
	รวม	1417	371.19			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.97238	0.49	2.92	.020
	ภายในกลุ่ม	1413	.13	0.17		
	รวม	1417	240.10			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe) ดังปรากฏในตาราง 18

ตาราง 18 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 20 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี
		4.12	4.21	4.16	4.23	4.22
ต่ำกว่า 20 ปี	4.12	-	0.09	0.04	0.09	0.10*
21-30 ปี	4.21	-	-	0.05	0.02	0.01
31-40 ปี	4.16	-	-	-	0.07	0.06
41-50 ปี	4.23	-	-	-	-	0.01
มากกว่า 50 ปี	4.22	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยที่ความคิดเห็นของผู้ที่มีช่วงอายุ มากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 20 ปี	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	มากกว่า 50 ปี
		4.15	4.27	4.21	4.20	4.28
ต่ำกว่า 20 ปี	4.15	-	0.12*	0.06	0.05	0.13*
21-30 ปี	4.27	-	-	0.06	0.07	0.01
31-40 ปี	4.21	-	-	-	0.01	0.07
41-50 ปี	4.20	-	-	-	-	0.08
มากกว่า 50 ปี	4.28	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยที่ความคิดเห็นของช่วงอายุ 21-30 ปีและมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า บุคคลที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกัน โดยใช้ t-test ดังปรากฏในตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1		เพศชาย n = 609		เพศหญิง n = 809		t	P-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.18	0.45	4.18	0.45	0.09	.926
2	ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.21	0.46	4.22	0.46	0.71	.480
3	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.20	0.43	4.22	0.44	0.81	.420
4	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.20	0.57	4.22	0.55	0.55	.581
5	ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.13	0.52	4.15	0.51	0.71	.477
		4.19	0.41	4.10	0.41	0.69	.488

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า บุคคลที่สังกัดกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูแตกต่างกันกันโดยใช้ F-test ดังปรากฏในตาราง 21

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	กลุ่มที่ 1 n = 217	กลุ่มที่ 2 n = 250	กลุ่มที่ 3 n = 234	กลุ่มที่ 4 n = 229	กลุ่มที่ 5 n = 241	กลุ่มที่ 6 n = 247
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)
1 จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.07 (0.41)	4.03 (0.46)	4.18 (0.46)	4.19 (0.49)	4.29 (0.43)	4.32 (0.40)
2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.24 (0.51)	4.15 (0.54)	4.18 (0.43)	4.13 (0.45)	4.26 (0.39)	4.32 (0.39)
3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.26 (0.41)	4.07 (0.49)	4.20 (0.47)	4.17 (0.43)	4.25 (0.39)	4.30 (0.37)
4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.29 (0.58)	4.14 (0.65)	4.20 (0.61)	4.16 (0.56)	4.23 (0.47)	4.23 (0.48)
5 จรรยาบรรณต่อสังคม	4.18 (0.52)	4.14 (0.63)	4.15 (0.50)	4.11 (0.47)	4.11 (0.46)	4.14 (0.45)
รวม	4.21 (0.32)	4.11 (0.45)	4.19 (0.43)	4.15 (0.42)	4.23 (0.36)	4.27 (0.36)

จากตารางที่ 21 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สังกัดกลุ่มที่ 6 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมสูงกว่า กลุ่มอื่นๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง กลุ่มที่ 5 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ กลุ่มที่ 6 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ กลุ่มที่ 6 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าด้านอื่น ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มอื่น ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม กลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ F-test

	ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1	ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	5	16.09	3.22	16.69	.000*
		ภายในกลุ่ม	1412	272.42	0.19		
		รวม	1417	288.52			
2	ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	6.35	1.27	6.11	.000*
		ภายในกลุ่ม	1412	293.47	0.21		
		รวม	1417	299.82			
3	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	5	8.47	1.69	9.20	.000*
		ภายในกลุ่ม	1412	259.82	0.18		
		รวม	1417	268.28			
4	ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	3.49	0.69	2.23	.049
		ภายในกลุ่ม	1412	441.15	0.31		
		รวม	1417	444.63			
5	ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	5	0.73	0.15	0.56	.735
		ภายในกลุ่ม	1412	370.46	0.26		
		รวม	1417	371.19			
รวม		ระหว่างกลุ่ม	5	4.16	0.83	4.98	.000
		ภายในกลุ่ม	1412	235.95	0.17		
		รวม	1417	240.10			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่ม

โรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe) ดังปรากฏในตาราง 23

ตาราง 23 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

กลุ่ม	$\bar{X}$	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6
		4.07	4.03	4.18	4.19	4.29	4.32
กลุ่มที่ 1	4.07	-	0.04	0.11*	0.12*	0.22*	0.25*
กลุ่มที่ 2	4.03	-	-	0.15*	0.16*	0.26*	0.29*
กลุ่มที่ 3	4.18	-	-	-	0.01	0.11*	0.14*
กลุ่มที่ 4	4.19	-	-	-	-	0.10*	0.13*
กลุ่มที่ 5	4.29	-	-	-	-	-	0.03
กลุ่มที่ 6	4.32	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามช่วงอายุด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยที่ความคิดเห็นของกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 สูงกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 5 และกลุ่มที่ 6 สูงกว่ากลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

อายุ	$\bar{X}$	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6
		4.24	4.15	4.18	4.13	4.26	4.32
กลุ่มที่ 1	4.24	-	0.09	0.06	0.11*	0.02	0.08
กลุ่มที่ 2	4.15	-	-	0.03	0.02	0.11*	0.17*
กลุ่มที่ 3	4.18	-	-	-	0.05	0.08	0.14*
กลุ่มที่ 4	4.13	-	-	-	-	0.13*	0.19*
กลุ่มที่ 5	4.26	-	-	-	-	-	0.06
กลุ่มที่ 6	4.32	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยที่ความคิดเห็นของกลุ่มที่ 4 สูงกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 5 สูงกว่ากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 4 และกลุ่มที่ 6 สูงกว่ากลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 ทดสอบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

อายุ	$\bar{X}$	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6
		4.26	4.07	4.20	4.17	4.25	4.30
กลุ่มที่ 1	4.26	-	0.19*	0.06	0.09	0.01	0.04
กลุ่มที่ 2	4.07	-	-	0.13*	0.10*	0.18*	0.23*
กลุ่มที่ 3	4.20	-	-	-	0.03	0.05	0.10*
กลุ่มที่ 4	4.17	-	-	-	-	0.08	0.13*
กลุ่มที่ 5	4.25	-	-	-	-	-	0.05
กลุ่มที่ 6	4.30	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยที่ความคิดเห็นของกลุ่มที่ 2 สูงกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 สูงกว่ากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 6 สูงกว่ากลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตาราง 26 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน	56
2	รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	44
3	ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	42
4	ครูต้องแต่งกายเรียบร้อย	16
5	ครูควรปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ	11
6	ไม่มีพฤติกรรมชู้สาวกับนักเรียนของตน	11
7	แสดงกิริยาและคำพูดที่เหมาะสมกับความเป็นครู	11
8	พบครูบางคนมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศโดยการใช้คำพูด	7
9	มาทำงานให้ตรงเวลา	7
10	ไม่มุ่งสอนพิเศษหารายได้	6
11	ระลึกอยู่เสมอว่าตนเองเป็นครู	6
12	ครูควรได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ	6
13	แสวงหาวิธีการสอนใหม่ๆ	4
	รวม	227

จากตาราง 26 พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน (n = 56) รองลงมาคือ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง (n = 44) และครูมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา (n = 42) ตามลำดับ

ตาราง 27 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	มีความรักในวิชาชีพ	57
2	รักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	24
3	ไม่ลอกเลียนผลงานผู้อื่น	13
	รวม	94

จากตาราง 27 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือมีความรักในวิชาชีพ (n = 57) รองลงมาคือรักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ (n = 24) และไม่ลอกเลียนผลงานผู้อื่น (n = 13) ตามลำดับ

ตาราง 28 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครูต่อผู้รับบริการ

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	คอยให้คำปรึกษาผู้เรียน	65
2	ปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยความเสมอภาค	27
3	ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	27
4	ให้ความรักและเมตตาแก่นักเรียน	16
5	ครูควรมีมิตรไมตรีที่ดีต่อผู้ปกครองและนักเรียน	13
7	ตอบคำถามของผู้ปกครองอย่างเต็มใจเมื่อผู้ปกครองมีข้อสงสัย	10
8	ควรเข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยกับนักเรียน	8
9	เสียสละเวลาสอนพิเศษให้กับนักเรียน	8
10	ปลูกฝังให้นักเรียนรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	6
11	ควรทำโทษนักเรียนตามความเหมาะสม	6
12	ควบคุมอารมณ์ตนเองเวลาสอนนักเรียน	4
13	ไม่ควรดูหมิ่นผู้ปกครอง	4
รวม	205	

จากตาราง 28 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือคอยให้คำปรึกษาผู้เรียน (n = 65) รองลงมาคือปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยความเสมอภาค (n = 27) และส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (n = 27) ตามลำดับ

ตาราง 29 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครูต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	มีความสามัคคีกัน	51
2	ไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนร่วมงาน	46
3	ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน	34
4	ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนครูด้วยกัน	33
5	ควรให้เกียรติซึ่งกันและกัน	24
6	ทำงานร่วมกับเพื่อนครูด้วยกันได้	23
7	มีความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน	14
	รวม	225

จากตาราง 29 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือมีความสามัคคีกัน (n = 51) รองลงมาคือไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนร่วมงาน (n = 46) และให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน (n = 34) ตามลำดับ

ตาราง 30 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน	22
2	ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	13
3	ส่งเสริมให้ชุมชุนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	12
4	ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย	11
5	ช่วยแก้ไขปัญหาในสังคม	11
6	คอยช่วยเหลือสังคม	7
7	เป็นแบบอย่างในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้	6
8	ครูไม่ค่อยมีโอกาสลงชุมชุน	4
	รวม	86

จากตาราง 30 พบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือร่วมสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน (n = 22) รองลงมาคือส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น (n = 13) และส่งเสริมให้ชุมชุนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (n = 12) ตามลำดับ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. **ประชากรที่ใช้ในการวิจัย**

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 26,927 คน

2. **กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย**

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage sampling) แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan.) และทำการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่ง จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,418 คน

3. **เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู โดยสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นให้ครอบคลุมพฤติกรรมของครูตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียนที่สังกัด มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครูใน 5 ด้าน คือ

1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อพฤติกรรมของครูทั้ง 5 ด้าน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 12 โรงเรียน โดยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยผู้วิจัยนำส่งจะทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 1500 ฉบับ ได้กลับคืนมา จำนวน 1418 ฉบับ ดังนั้นได้แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 1418 ฉบับ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 รวมเวลา 54 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู มาวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมรายด้านและรายข้อ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่มีสถานภาพ อายุ และกลุ่มโรงเรียนที่สังกัดแตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) กรณีมีค่านัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's test)

4. นำข้อมูลในตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อพฤติกรรมของครูซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaires) มาจำแนกเป็นรายด้านและนำเสนอเป็นรายข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 411 คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาเป็นครู จำนวน 392 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสมาคมจำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 และผู้บริหารจำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 415 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 อายุ 31-40 ปี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 และอายุ 21-30 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 809 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และเป็นเพศชายจำนวน 609 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 เมื่อพิจารณาการจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 แบ่งได้ 6 กลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ 1 จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 กลุ่มที่ 2 จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 กลุ่มที่ 3 จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 กลุ่มที่ 4 จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 กลุ่มที่ 5 จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 และกลุ่มที่ 6 จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4

2. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19) และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 4.22) และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู ($\bar{X}$ = 4.21) มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพของครู

($\bar{X}$ = 4.21) มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู ($\bar{X}$ = 4.18) และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ตามลำดับ

2.1 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 7 และข้อที่ 9 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างทางวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย การทักทาย การไหว้ การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.19) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่ 1 ประพฤติตนได้เหมาะสมกับความเป็นครูและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและสังคม ($\bar{X}$ = 3.39)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อที่ 3 และข้อที่ 8 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 3 มีพฤติกรรมทางชู้สาว หรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ ($\bar{X}$ = 1.35) และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อคือ ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 และข้อที่ 10 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อที่ 5 ขาดการแสวงหาความรู้หรือเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 2.12)

2.2 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือข้อที่ 13 ข้อที่ 14 ข้อที่ 15 ข้อที่ 16 ข้อที่ 18 ข้อที่ 20 ข้อที่ 21 และข้อที่ 23 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 18 รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีของตนเองในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู และข้อที่ 21 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของราชการ ($\bar{X}$ = 4.25) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 15 นำความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการปฏิบัติงานและมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}$ = 3.74)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อที่ 17 เจตนาพูดจาให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจนมีผลทำให้เพื่อนร่วมงานเสียชื่อเสียง ($\bar{X}$ = 1.47) และข้อที่ 19 ใช้ความเป็นครูแอบอ้างหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ($\bar{X}$ = 1.48) และอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อคือ ข้อที่ 11 ข้อที่ 12

ข้อ 22 และข้อ 24 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 22 ทำงานพิเศษอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู ($\overline{X}$ = 1.59)

2.3 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือข้อที่ 26 ข้อที่ 28 ข้อที่ 29 ข้อที่ 31 ข้อที่ 35 และข้อที่ 36 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 36 ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างเต็มกำลังด้วยความเสมอภาค ($\overline{X}$ = 4.23) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 26 ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การค้นคว้า ตลอดจนแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน ($\overline{X}$ = 3.59)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อที่ 32 ชักชวนให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา สิ่งเสพติดเป็นต้น ($\overline{X}$ = 1.23) และอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อคือ ข้อที่ 25 ข้อที่ 27 ข้อที่ 30 ข้อที่ 33 ข้อที่ 34 และข้อที่ 37 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 37 เรียกร้องผลตอบแทนจากผู้เรียนหรือผู้ปกครองจากงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 1.51)

2.4 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบอาชีพของครู

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 43 ส่งเสริมความรักและความสามัคคีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.18) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 38 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้แก่เพื่อนร่วมประกอบอาชีพ ($\overline{X}$ = 3.63)

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือข้อที่ 45 เจตนาให้ข้อมูลเท็จอันเป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดความเสียหายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($\overline{X}$ = 1.44) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

2.5 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเชิงบวกพบว่าความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ ข้อที่ 48 ข้อที่ 51 ข้อที่ 52 ข้อที่ 55 ข้อที่ 56 และข้อที่ 57 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 51 สนับสนุนและส่งเสริมระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X}$ = 4.37) ข้อคำถามเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 56 เชิญบุคคลในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียน ($\bar{X}$ = 3.67)

พิจารณาข้อคำถามเชิงลบพบว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อที่ 54 ขัดขวางหรือแสดงอาการต่อต้านวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม ($\bar{X}$ = 1.49) และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อคือ ข้อที่ 25 ข้อที่ 49 ข้อที่ 50 และข้อที่ 53 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อที่ 53 ขาดการริเริ่มหรือสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมไทย อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 1.79)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อพฤติกรรมของครูทั้ง 5 ด้าน มีผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น จำนวน 168 คน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน (N=56) รองลงมาคือ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง (N= 44) และ ต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา (N=42) ตามลำดับ

4.2 ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ มีความรักในวิชาชีพ (N=57) รองลงมาคือ รักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ (N=24) และ ไม่ลอกเลียนผลงานผู้อื่น (N=13) ตามลำดับ

4.3 ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ คอยให้คำปรึกษาผู้เรียน (N=65) ปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยความเสมอภาค (N= 27) ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (N=23)

4.4 ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนร่วมงาน (N=36) ให้คำแนะนำหรือความช่วยเหลือต่อเพื่อนร่วมงาน (N=34) ควรให้เกียรติซึ่งกันและกัน (N=24)

4.5 ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ สนับสนุนกิจกรรมของชุมชน (N=22) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น (N=13) ส่งเสริมให้ชุมชุนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (N=12)

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพของครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู และด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู ตามลำดับ โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง คุรุสภาได้กำหนด มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็น ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพ

ที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิบูลย์ กระแสสุข (2542: 23-24) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความจำเป็นเป็นอย่างมาก เพราะงานจัดการศึกษาจะสำเร็จลงได้เพราะครูผู้ปฏิบัติ แต่ด้วยเหตุที่ครูเป็นมนุษย์มีชีวิตจิตใจ ความรู้สึก ทำให้ครูมีความพึงพอใจมีความรักในอาชีพครูซึ่งเป็นที่คาดหวังของสังคมว่าจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และผู้คนทั่วไป การพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมของครูให้เป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีสภาวิชาชีพ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจรรยาบรรณเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดที่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งจะต้องอาศัยคุณธรรมทางศาสนาเข้ามาประกอบด้วย บางอาชีพมีจรรยาบรรณเข้ามาควบคุมอย่างเคร่งครัดโดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆฝ่าฝืนหรือละเมิดก็จะถูกคาดโทษหรือลงโทษแล้วแต่กรณี หากร้ายแรงก็อาจจะมีการถอดถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณา มณีโชติ (2541: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาระดับพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับมาก และสุรสิทธิ์ เพริศพริ้ง (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูของครู-อาจารย์ ช่างในวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ พบว่า พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอาภัสรา ดียิ่ง (2551:79-82) ที่ศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีความใฝ่รู้ หมั่นศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ มีแผนหรือปฏิบัติงานตามแผน มีการประเมินผลหรือนำผลการประเมินมาจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพครูล้วนมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง ให้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ศึกษาหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิภาภัทร ร้อยดาราพันธ์ (2545: 34-35) ที่กล่าวถึงบทบาทเฉพาะตัวของ

ครูว่าครูจะต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทันสมัย รักการอ่าน การค้นคว้า เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเองอยู่เสมอ และประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบในด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม โดยการศึกษาค้นคว้า วิจัยให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของตน รวมถึงการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่าทุกสถานที่ ทุกแห่งเป็นแหล่งเรียนรู้ และทุกสิ่งที่พบล้วนเป็นสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะหลักของครู ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: ออนไลน์) ได้กำหนดด้านการพัฒนาตนเอง การพัฒนาตนเอง (Self- Development) หมายถึง ค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูก่อนที่จะก้าวเข้าสู่วิชาชีพครู และเมื่อเข้ามาประกอบวิชาชีพครูก็ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ดิเรก พรสีมา (2543: 22-23) ที่รวบรวมและสรุปลักษณะของครูดีที่ได้จากการศึกษาวิจัย ด้านคุณลักษณะครูต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและพร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนอยู่เสมอ และสอดคล้องกับ รวีวรรณ ชินะตระกูล และเตือนจิตต์ จิตต์อารี(2538: 93-95) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ควรมีอยู่ในตัวครู คุณธรรมที่ครูควรจะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู คือ เห็นความสำคัญของอาชีพครู สนับสนุนการ ดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพ สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับ วิชาชีพครู และเกิดความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูที่ดี

1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของศิษย์ มีเมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2545: 34-35) ที่กล่าวถึงบทบาทด้านต่อนักเรียน คือ สนับสนุนให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นเพียงผู้ช่วย และผู้แนะนำ เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดได้อย่างอิสระฝึกให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความสนใจในความแตกต่างของนักเรียน

แต่ละคน และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และสอดคล้องกับคุณลักษณะครูที่ดี หลักสิบประการของความเป็นครูดี โดย วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543: 6-8) กล่าว ไว้ว่า อาทรศิษย์ ครูต้องมีเมตตา รัก เข้าใจ และเอาใจใส่ดูแลลูกศิษย์ ห่วงใยว่า จะประสบความสำเร็จ หรือไม่ ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ลูกศิษย์ประสบ ให้เกียรติ และยอมรับในความแตกต่าง ไม่ดูถูกหรือเหยียบย่ำลูกศิษย์ ให้การช่วยเหลือทั้งทางด้านการเรียนและชีวิต

1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการประกอบวิชาชีพครูต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพจึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียนได้ สอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ คงเจริญ (2545: 59) ที่ได้ประมวลสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะของครูด้านการพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีมาตรฐานทัดเทียมกัน ด้านการนิเทศส่งเสริมพัฒนาเพื่อนร่วมงาน คือ แนะนำเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติตน แนะนำเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานทั่วไป แนะนำเรื่องการเรียนการสอน แนะนำเรื่องการพัฒนานักเรียน ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อนร่วมงาน และร่วมส่งเสริมพัฒนาเพื่อนร่วมงาน

1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองบุคคลในชุมชน และผู้นำส่วนท้องถิ่น และให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการหรือวิชาชีพแก่ชุมชนสอดคล้องกับแนวคิดของ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี กล่าวถึงคุณลักษณะของวิชาชีพครูที่ดี ควรมีความสามารถดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2543 : 72-80) เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพอันดีและความร่วมมือกับชุมชน ครูต้องวางตนให้เหมาะสมกับที่เป็นครูโดยยึดถือจรรยาบรรณของครู บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและช่วยเหลือ ปรับปรุงชุมชนตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวิจิตร ศรีสะอ้าน (2545: 34-35) ที่กล่าวถึงบทบาทครูมีด้วยกัน 3 บทบาทที่ครูจะต้องทำ บทบาทต่อสังคม คือ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยโดยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ยึดมั่นในความยุติธรรมและกล้าหาญที่จะต่อสู้ เพื่อความเป็นธรรมของสังคมและต้องอุทิศตนเป็นที่ปรึกษา หรือช่วยแก้ปัญหาของท้องถิ่น

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน มีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามสถานภาพ ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน และความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน อาจเนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูในมุมมองที่แตกต่างกัน เมื่อสถานภาพต่างกันความคาดหวังจากวิชาชีพครูก็แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรทัย คงฟัก (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 จำแนกตามอายุ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามช่วงอายุ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความคิดเห็นของผู้ที่มีช่วงอายุ 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี อาจเนื่องจากผู้ที่มีอายุมากกว่าก็มีประสบการณ์มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ทำให้ได้เรียนรู้พฤติกรรมของครูที่แสดงออกได้รอบด้านมากกว่าที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณา มณีโชติ (2541: บทคัดย่อ) ที่ได้สอบถามระดับพฤติกรรมตามจรรยาบรรรณวิชาชีพ พบว่าครูที่มีอายุ 41-60 ปี มีระดับพฤติกรรมตามจรรยาบรรณมากกว่าครูที่มีอายุ 22-40 ปี นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างให้ความสำคัญกับผู้ประกอบวิชาชีพครู เพศจึงไม่มีผลต่อความคิดเห็นตามจรรยาบรรณวาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ดีมา (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ได้สอบถามถามการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความคิดเห็นของช่วงกลุ่มที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 4 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละกลุ่มโรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอบรมและพัฒนาครด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับธีรวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาผลกระทบของการเลื่อนวิทยฐานะ ที่มีต่อสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จำแนกตามสังกัดการศึกษา และระดับชั้นในการสอนของครู พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกันกับระดับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสูงกว่าครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ได้เสนอแนะเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

3.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ

3.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ข้อเสนอแนะที่มากที่สุด คือ มีความรักในวิชาชีพ ศรัทธาซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ คอยให้คำปรึกษาผู้เรียนช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่

3.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ไม่นินทาว่าร้ายเพื่อนร่วมงาน ควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันและมีความสามัคคีกัน

3.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม มีความเป็นผู้นำและสนับสนุนกิจกรรมต่างของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1.1 ครูควรใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1.2 ผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัดควรนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการอบรมและพัฒนาครูให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสังกัดรัฐบาลและเอกชน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในปัจจุบัน

2.3 ควรแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมสามัญศึกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

กรรณิการ์ ชุติพงศ์ศาศวัต. (2544). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดราชบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กาวิน กาญจนบุระ. (2550). *ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชากรีฑาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษา และนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

คุรุสภา. (2556). *มาตรฐานวิชาชีพครู*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/all.php?l=th&tid=3&mid=136&pid=6

จรรยา ภู่อุดม. (2544). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (คณิตศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จำนงค์ หอมแย้ม และคณะ. (2558). *คู่มือเตรียมสอบครูผู้ช่วย ภาค ก เล่ม 3 (ความประพฤติและการปฏิบัติของวิชาชีพครู)*. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชชิ่ง.

จริยา บุญทำ. (2558). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสัตตบงกช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

จรูญศักดิ์ เบญจมาตย์. (2550). *ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพละศึกษา ปีการศึกษา 2550*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เจนการณ์ เพียงปราชญ์ (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนกับคุณธรรมจรรยาบรรณของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไทย*. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม และคณะ. (2553). *การศึกษาแนวโน้มคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562)*. ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชนะจิต เกตุอุไร. (2549). *ความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ปีการศึกษา 2548*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดวงเพ็ญ ทุคหิต. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ดิเรก พรสีมา. (2543). *ปฏิรูปการศึกษาไทยทำอย่างไร*. กรุงเทพฯ: รุ่งทิพย์ ออฟเซ็ท.

ดิเรก พรสีมา; และคณะ. (2544). *รายงานการพัฒนาครู*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

เดลินิวส์. *การประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู ปี 2557*. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2558, จาก http://www.dailynews.co.th/education

ทวีป อภิสิทธิ์. (2539). *การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครูโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแกรมมี.

ธีรศักดิ์ คงเจริญ. (2545). *การประเมินคุณลักษณะครูอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 7*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2545). *ความเป็นครูไทย*. กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์.

ธีระวัฒน์ เลื่อนฤทธิ์. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คัดสรรการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิภาภัทร ร้อยดาพันธ์. (2545). *การศึกษาการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดขอนแก่นตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

นุชรัตน์ คันธหัตถี. (2542). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2543). *ศ.ดร.สาโรช บัวศรี ราชบัณฑิต*. กรุงเทพฯ : สุพีเรียพริ้นติ้งเฮาส์.

บรรเจิด อาจแก้ว. (2542). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 ของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บวร ทองยัง. (2543). *จรรยาบรรณครูของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันททบุรีโดยการรับรู้ของเพื่อนครูและกรรมการโรงเรียน.* สารนิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ปัทมา สิงหนุต. (2540). *เอกสารประกอบการสอนความเป็นครู.* เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ผกา สัตยธรรม. (2544). *คุณธรรมของครู.* กรงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผ่องศรี ศรีวัง. (2536). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พิชัย ไชยสงคราม. (2542). *ความเป็นครู.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิบูลย์ กระแสสุข. (2542). *การส่งเสริมพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2531). *การวัดทัศนคติ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2545). *ธรรมนูญชีวิต.* กรุงเทพฯ: สหธรรมมิก.

พิภพ วชังเงิน. (2545). *จริยธรรมวิชาชีพ.* กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

ไพวรรณ คำดี. (2550). *การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เฟื่องฟ้า สว่าง. (2542). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.* รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภัทรลิตา บัวระภา. (2550). *ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นในระหว่างศึกษา กรณีศึกษา นักศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จังหวัดเลย.* ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ยงยุทธ์ สืบเนียม. (2541). *สภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.* วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู.* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียสโตร์.

รัตนาวดี โชติกพนิช. (2548). *จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ราชบัณฑิตสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2545). *การพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). *ความเป็นครูและจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ระดับอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2544). *การศึกษาและความเป็นครูไทย.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วรรณา มณีโชติ. (2541). *พฤติกรรมตามจรรยาบรรณของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาเขต 2.* ปริญญานิพนธ์ ศษ.ม. (ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.

ศรัณย์ พงษ์รัตนานุกูล. (2549). *ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตเอกพละศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2548.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2554). *การพัฒนารูปแบบและกระบวนการสร้างเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สุคนธา ทองบริสุทธิ์. (2553). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุจริต เพียรชอบ. (2540, มกราคม-กุมภาพันธ์). ลักษณะของครูที่ดี. *ข่าวสารกองบริการการศึกษา.* 18-24.

สุวัฒน์ งามยิ่ง. (2547). *คุณลักษณะครูที่ดีของครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5.* สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรสิทธิ์ เพริศพริ้ง. (2544). *พฤติกรรมตามจรรยาบรรณครูของครู-อาจารย์ช่างในวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่.* สงขลา: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่.

สัมพันธ์ ม้องวงศ์. (2547). *การนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตภาคกลาง.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สริสา สิทธิพิทักษ์. (2551). *ความคิดเห็นที่มีต่อการออกกำลังกายของนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวะศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ปีการศึกษา 2550.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พละศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครู. (2534). *อดีตปัจจุบันอนาคต.* กรุงเทพฯ : คุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *บทวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553.* สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2557. จาก http://www.tmk.ac.th/teacher/capasity.pdf.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (2558). *ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน* สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2558. จาก http://plan.sesao1.go.th/schoolgroup.php

อรรณพ จีนะวัฒน์. (2539). *การนำเสนอโปรแกรมการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อาภัสรา ดียิ่ง. (2551). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

อรทัย คงฟัก. (2552). *การศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา) พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อัมพร ดีมา. (2542). *การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย*. รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญา กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Batista, E.E. (1976, March). "The Place of Colleague Evaluation in the Appraisal of College Teaching : A Review of Literature," Research in Higher Education. 4 : 257-271.

Good, Carter V. (1973). Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill Book.

Gwin, Charles Barry. (1989). *Dissertation Abstracts International. 43(5):* 1366-A ; May.

Kolesnik, W.L. (1970). *Education Psychology*. New York :Mc-Graw-Hill Book.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

Likert, R. (1970). Likert technique for attitude measurement. Archives of Psychology, 140, 1-55 (whole no.).Excerpt reprinted in W. S. Sahakian (Ed.), Social psychology: Experimentation,theory, research (pp. 101-119). Scranton, U.S.A.: Intext Educational Publishers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือ แบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อทำปริญญานิพนธ์ดังนี้

1. อาจารย์ ดร. กิตติชัย สุธาสิโนบล	อาจารย์ภาควิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ.รังสี เกษมสุข	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บูรศิริรักษ์	อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นายสายัณห์ ต่ายหลี	ผู้อำนวยการโรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
5. นางอรทัย พรโกศลสิริเลิศ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตาราง 31ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
<u>1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู</u>								
1	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
10	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
<u>2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู</u>								
11	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
12	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
14	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
17	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
20	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตาราง 31(ต่อ)

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
21	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
24	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
<u>3. ด้านจรรยาบรรณ ต่อผู้รับบริการ</u>								
25	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
26	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
30	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
34	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
<u>4. ด้านจรรยาบรรณ ต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ</u>								
38	+1	+1	0	+1	0	3	0..6	ใช้ได้
39	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
40	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
	1	2	3	4	5			
41	+1	-1	+1	+1	+1	3	0..6	ใช้ได้
42	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
43	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
44	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
46	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
47	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
<u>5. ด้านจรรยาบรรณ ต่อสังคม</u>								
48	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
51	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
52	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
53	+1	+1	0	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
54	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
56	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
57	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรณยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพ อายุ เพศ และกลุ่มโรงเรียน

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพ อายุ เพศและกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำนวน 57 ข้อ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการตัดสินต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 ด้าน

1) ด้านจรรณยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง วางตัวได้เหมาะสมกับสถานภาพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สังคม และวัฒนธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น และหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อเติมเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง รักษาชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ และยกย่องผู้ที่มีผลงานดีเด่นในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นและเลือกใช้หลักวิชาที่เหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติงานตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้เรียน ปกป้องสิทธิของผู้เรียนและผู้ด้อยโอกาส พัฒนาผู้เรียนตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

4) ด้านจรรณยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ให้ความร่วมมือคำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนมีความรักความสามัคคีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานแก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

5) ด้านจรรณยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ส่งเสริมระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ ส่งเริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมไทย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูทั้ง 5 ด้าน

4. แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อการวิจัย ข้อมูลที่ของผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับ

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาววีรญา เกษหอม
นิสิตปริญญาโท
สาขา การบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(แขนง การบริหารและการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงของท่าน โดยเขียนเครื่องหมาย √ ลงใน ( )

1. สถานภาพ

( ) ครู

( ) ผู้บริหาร
(ผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการ, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้,หัวหน้างาน)

( ) ผู้ปกครองนักเรียน (คณะกรรมการสมาคมผู้ปกครอง)

( ) นักเรียน (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

2. อายุ.....ปี

3. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

4. กลุ่มโรงเรียน

( ) กลุ่มที่ 1 เตรียมอุดมศึกษา สายปัญญาในพระราชินูปถัมป์ สวนกุหลาบวิทยาลัย วัดสังเวช วัดสระเกศ วัดราชบพิธ เบญจมราชาลัยในพระราชูปถัมป์ มักกะสันพิทยา เทพศิรินทร์ ไตรมิตรวิทยาลัย

( ) กลุ่มที่ 2 สามเสนวิทยาลัย โยธินบูรณะ2(สุวรรณสุทธาราม) สตรีวิทยา ศรีอยุธยาในพระอุปถัมป์ สันติราษฎร์วิทยาลัย มัธยมวัดเบญจมบพิตร ศีลาจารพิพัฒน์ มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ โยธินบูรณะ ราชนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย2 ราชวินิตมัธยม วัดน้อยนพคุณ วัดบวรนิเวศ วัดราชาธิราช

( ) กลุ่มที่ 3 มัธยมวัดนายโรง วิมุตยารามพิทยากร มัธยมวัดดุสิตตาราม สตรีวัดระฆัง วัดบวรมงคล สุวรรณารามวิทยาลัย อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร สวนอนันท์ ฤทธิรงค์รอน ชิโนรสวิทยาลัย ทวีธาภิเศก

( ) กลุ่มที่ 4 มหรรณพาราม ทีปังกรวิทยาพัฒน์(ทีวีวัฒนา)ในพระราชูปถัมภ์ ทีปังกรวิทยาพัฒน์(วัดน้อยใน)ในพระราชูปถัมภ์ สุวรรณพลับพลาพิทยาคม นวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา พุทธมณฑ โพธิสารพิทยากร มัธยมดาวคะนอง วัดอินทาราม ธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ วัดราชโอรส ศึกษานารี

( ) กลุ่มที่ 5 บางมดวิทยาสีสุขหวาดจวนอุปถัมป์ วัดพุทธบูชา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย แจงร้อนวิทยา บางปะกอกวิทยาคม สวนกุหลาบวิทยาลัยธนบุรี พิทยาลงกรณ์พิทยาคม ทวีธาภิเศกบางขุนเทียน ศึกษานารี มัธยมวัดสิงห์ รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

( ) กลุ่มที่ 6 ราชวินิตบางแคปานขำ วัดรางบัว มัธยมวัดหนองแขม

ปัญญาวรคุณ ไชยฉิมพลีวิทยาคม วัดประดู่ในทรงธรรม จันทร์ประดิษฐ์ฐารามวิทยาคม สตรีวัดอัปสร สวรรค์ วัดนวลนรดิศ นวลนรดิศวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในปัจจุบัน

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	<u>ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู</u>					
1.	ประพฤติตนได้เหมาะสมกับความเป็นครูและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและสังคม					
2.	ปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ					
3.	มีพฤติกรรมทางชู้สาว หรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ					
4.	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างทางวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย การทักทาย การไหว้ การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสม					
5.	ขาดการแสวงหาความรู้หรือเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน					
6.	ขาดความรับผิดชอบและความตั้งใจในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหาย					
7.	หมั่นค้นหาความรู้ วิธีการ และเทคนิคเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ					
8.	เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติและแสดงกิริยาเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
9.	เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา เป็นต้น					
10.	ขัดขวางการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อการพัฒนาโรงเรียน					
	<u>ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู</u>					
11.	คัดลอกผลงานทางวิชาการหรือแอบอ้างนำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง					
12.	พูดจาหรือแสดงกิริยาให้ผู้อื่นเห็นว่าขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู					
13.	อุทิศตนและสละเวลาเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพครู					
14.	แสดงออกถึงการชื่นชมและศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง					
15.	นำความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการปฏิบัติงาน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน					
16.	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ที่โรงเรียนสำนักงานเขต หรือ คุรุสภาจัดขึ้น					
17.	เจตนาพูดจาให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจนมีผลทำให้ให้เพื่อนร่วมงานเสียชื่อเสียง					
18.	รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีของตนเองในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู					
19.	ใช้ความเป็นครูแอบอ้างหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
20.	ยกย่องเชิดชูเพื่อนร่วมงานที่ได้รับรางวัลหรือผู้ที่มีผลงานดีเด่นในสายอาชีพครู					
21.	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎระเบียบของราชการ					
22.	ทำงานพิเศษอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู					
23.	เลือกใช้หลักวิชาการ รูปแบบ หรือความรู้ที่ถูกต้องมาใช้ในการปฏิบัติงานหรือการสอนของตนเอง ส่งผลดีต่องานและผู้เรียน					
24.	เลือกใช้หลักวิชาการหรือความรู้ที่ไม่ถูกต้องมาปฏิบัติงานหรือมาสอนให้แก่ผู้เรียนจนเกิดความเสียหาย					
	<u>ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู</u>					
25.	ลงโทษผู้เรียนไม่เหมาะสมกับความผิดหรือเกินกว่าเหตุ					
26.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การค้นคว้า ตลอดจนแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน					
27.	พูดจาหรือแสดงกิริยาดูถูกผู้เรียนหรือผู้ปกครอง					
28.	จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะกับตนเอง					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
29.	ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ รับฟังความคิดเห็นตลอดจนยกย่องชมเชยผู้เรียน					
30.	สนับสนุนให้ผู้เรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียนหรือขัดต่อศีลธรรม					
31.	สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการปกป้องสิทธิของผู้เรียนและผู้ด้อยโอกาส					
32.	ชักชวนให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น เล่นการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา สิ่งเสพติด เป็นต้น					
33.	ไม่รับฟังปัญหาและเอาใจใส่ผู้เรียนเมื่อทราบว่าผู้เรียนมีปัญหา					
34.	เปิดเผยความลับของผู้เรียนและครอบครัวจนทำให้ผู้เรียนได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง					
35.	ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและเสียสละในการพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล					
36.	ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างเต็มกำลังด้วยความเสมอภาค					
37.	เรียกร้องผลตอบแทนจากผู้เรียนหรือผู้ปกครองจากงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	<u>ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพของครู</u>					
38.	เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ					
39.	เข้ารวมกลุ่มเพื่อกลั่นแกล้งเพื่อนร่วมวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย					
40.	ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ					
41.	ให้ความร่วมมือในการทำผลงานทางวิชาการการจัดทำสื่อการเรียนรู้ เทคนิควิธีการสอน					
42.	ปฏิเสธการแสดงความรับผิดชอบเมื่อเกิดข้อบกพร่องในการทำงานโดยการตำหนิและผู้อื่น					
43.	ส่งเสริมความรักและความสามัคคีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการศึกษา					
44.	ปิดบังข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายกับโรงเรียนและผู้ร่วมวิชาชีพ					
45.	เจตนาให้ข้อมูลเท็จอันเป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดความเสียหายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ					
46.	ขาดการแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ					
47.	วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมวิชาชีพจนทำให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความแตกแยกกัน					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	<u>ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู</u>					
48.	นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
49.	ขัดขวางหรือต่อต้านกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม					
50.	ละเลยหรือไม่สนใจต่อการมีส่วนร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม					
51.	สนับสนุนและส่งเสริมระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
52.	เผยแพร่หรือเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างสม่ำเสมอ					
53.	ขาดการริเริ่มหรือสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม					
54.	ขัดขวางหรือแสดงอาการต่อต้านวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม					
55.	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้					
56.	เชิญบุคคลในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน					
57.	นำผู้เรียนออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น					

ตอนที่ 3 ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านจรรยาบรรณต่อตนเองของครู

ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของครู.....

.....

.....

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการของครู.....

.....

.....

.....

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพของครู.....

.....

.....

ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมของครู.....

.....

.....

.....

-ขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม-

ภาคผนวก ง
รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 12 โรงเรียน ซึ่งมีรายชื่อโรงเรียน โดยแยกตามกลุ่มโรงเรียน ได้ 6 กลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. กลุ่มที่ 1
   - 1.1 โรงเรียนสายปัญญาในพระราชินูปถัมป์
   - 1.2 โรงเรียนวัดราชบพิธ
2. กลุ่มที่ 2
   - 2.1 โรงเรียนวัดราชาธิราช
   - 2.2 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
3. กลุ่มที่ 3
   - 3.1 โรงเรียนทวีธาภิเศก
   - 3.2 โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง
4. กลุ่มที่ 4
   - 4.1 โรงเรียนมหรรณพาราม
   - 4.2 โรงเรียนทีปังกรวิทยาพัฒน์ (วัดน้อยใน) ในพระราชูปถัมภ์
5. กลุ่มที่ 5
   - 5.1 โรงเรียนบางมดวิทยาสีสุขหวาดจวนอุปถัมป์
   - 5.2 โรงเรียนวัดพุทธบูชา
6. กลุ่มที่ 6
   - 6.1 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
   - 6.2 โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0519.12/ 553

ปัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เนื่องด้วย นางสาววีรญา เกษหอม นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1" โดยมี อาจารย์ ดร.วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์ และ อาจารย์ ดร.จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นต่อพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1" กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้เก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ดุษฎี โยเหลา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0 2649 5064
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 084 721 5026

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววีรญา เกษหอม
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1176/19 หมู่ 3 แขวงคลองสองต้นนุ่น เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม เลขที่ 199 ซอยรัชดาภิเษก 15 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนสหประชาสรรค์ จังหวัดยโสธร
พ.ศ. 2549	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนค้อวังวิทยาคม จังหวัดยโสธร
พ.ศ. 2554	การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารและการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร